

أنشطة منظمات الداخلية التابعة للحزب الديمقراطي الكردستاني داخل حدود
لجنة العمادية (١٩٨٠ - ١٩٩١)

أنشطة منظمات الداخلية التابعة للحزب الديمقراطي الكردستاني داخل حدود لجنة
العمادية (١٩٨٠ - ١٩٩١)

كاوه مرادخان جانگیر

جامعة دهوك - كلية العلوم الإنسانية - قسم التاريخ

kawarkurd329@gmail.com

پ. ه. د. شقان محمد خالد

جامعة دهوك - كلية العلوم الإنسانية - قسم التاريخ

shivan.khalid@uod.ac

الكلمات المفتاحية: الحزب الديمقراطي الكردستاني، تنظيمات السرية، عمليات و أنشطة،
العمادية، نظام البحث.

كيفية اقتباس البحث

جانگیر , كاوه مرادخان , شقان محمد خالد, أنشطة منظمات الداخلية التابعة للحزب الديمقراطي
الكردستاني داخل حدود لجنة العمادية (١٩٨٠ - ١٩٩١), مجلة مركز بابل للدراسات الإنسانية,
أيار ٢٠٢٦, المجلد: ١٦, العدد: ٥.

هذا البحث من نوع الوصول المفتوح مرخص بموجب رخصة المشاع الإبداعي لحقوق التأليف
والنشر (Creative Commons Attribution) تتيح فقط للآخرين تحميل البحث
ومشاركته مع الآخرين بشرط نسب العمل الأصلي للمؤلف، ودون القيام بأي تعديل أو
استخدامه لأغراض تجارية.

Registered مسجلة في
ROAD

Indexed في
IASJ

أنشطة منظمات الداخلية التابعة للحزب الديمقراطي الكردستاني داخل حدود
لجنة العمادية (١٩٨٠ – ١٩٩١)

The Kurdistan Democratic Party's clandestine organization's operations and actions within Amediyah committee borders (1980 – 1991).

Kawa Muradkhan Jangeer

UOD – College of Humanites

Department of History

kawarkurd329@gmail.com

A. Ph. D. Shivan Mohammed Khalid

UOD – College of Humanites

Department of History

shivan.khalid@uod.ac

Keywords : Kurdistan Democratic Party, Clandestine Organizations, Operations and actions, Amediyah, Baath Regime

How To Cite This Article

Jangeer , Kawa Muradkhan , Shivan Mohammed Khalid ,The Kurdistan Democratic Party's clandestine organization's operations and actions within Amediyah committee borders (1980 – 1991). ,Journal Of Babylon Center For Humanities Studies, May 2026,Volume:16,Issue 5.

This is an open access article under the CC BY-NC-ND license
(<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>)

[This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International License.](http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/)

Abstract:

The secret organizations of the Kurdistan Democratic Party in the Badinan region in general, and the Amedi (Amêdî) area in particular, were active and dynamic after the defeat of the 1961–1975 revolution. However, during the years (1980–1991), these movements and activities

أنشطة منظمات الداخلية التابعة للحزب الديمقراطي الكردستاني داخل حدود لجنة العمادية (١٩٨٠ - ١٩٩١)

became greater and more widespread, and they played an influential role in supporting the revolution as well as the Peshmerga. This support included logistical, military (weapons), material, and moral assistance, as well as food supplies and medical necessities, etc. They also guided the Peshmerga into the heart of enemy territory to carry out military operations against the institutions and apparatuses of the Baath regime. They also distributed the Party's political leaflets in public places, and overall this played a positive role in raising public awareness of national consciousness and encouraging people to express dissent and participate in demonstrations against Baathist oppression. The aim of writing this research is to present in a scientific and academic manner according to available sources on (the movements and activities of the secret organizations of the Kurdistan Democratic Party (1980-1991) Amedi region as an example). Documents of secret organizations of the PKK in the region and documents of the Ba'ath Party were used.

This research is divided into thirty topics. The first topic covers secret organizations, definitions, systems, secret names, etc., the second topic covers secret organizations and cells in the Amedi region, and the third and final topic covers the activities of secret organizations in the Amedi region. The most important results and recommendations of our arrival are discussed.

المخلص:

كانت المنظمات السرية للحزب الديمقراطي الكردستاني في منطقة بادينان عموماً ومنطقة أميدي خصوصاً، نشطة وفعالة بعد هزيمة ثورة أيلول (١٩٦١-١٩٧٥)، إلا أنه خلال الفترة (١٩٨٠-١٩٩١)، ازدادت هذه الحركات والأنشطة قوة وانتشاراً، ولعبت دوراً مؤثراً في دعم الثورة وقوات البيشمركة. وشمل هذا الدعم مساعدات لوجستية وعسكرية (أسلحة) ومادية ومعنوية، فضلاً عن الإمدادات الغذائية والمستلزمات الطبية وغيرها، كما قادت هذه المنظمات قوات البيشمركة التي قلبت أراضى العدو لتنفيذ عمليات عسكرية ضد مؤسسات والأجهزة نظام البعث وقامت أيضاً بتوزيع منشورات الحزب السياسية في الأماكن العامة وكان لهذا دور إيجابي في رفع مستوى الوعي الوطني لدى العامة وتشجيع الناس على التعبير عن معارضتهم والمشاركة في المظاهرات ضد قمع البعث. يهدف هذا البحث إلى تقديم عرض علمي وأكاديمي، بالاستناد إلى المصادر المتاحة، حول تحركات وأنشطة المنظمات السرية التابعة للحزب الديمقراطي الكردستاني (1980-1991)، وتحديدًا منطقة أميدي. وقد استُخدمت في هذا البحث وثائق

أنشطة منظمات الداخلية التابعة للحزب الديمقراطي الكردستاني داخل حدود

لجنة العمادية (١٩٨٠ - ١٩٩١)

المنظمات السرية التابعة لحزب العمال الكردستاني في المنطقة، بالإضافة إلى وثائق حزب البعث. ينقسم هذا البحث إلى ثلاثين موضوعاً. يتناول الموضوع الأول المنظمات السرية، وتعريفاتها، وأنظمتها، وأسمائها السرية، وغيرها. أما الموضوع الثاني فيتناول المنظمات والخلايا السرية في منطقة أميدي. ويناقش الموضوع الثالث والأخير أنشطة المنظمات السرية في منطقة أميدي، مع التركيز على أهم النتائج والتوصيات التي توصلنا إليها.

بزاف و چالاکیین ریکخستنن نهیئیی پارتی دیموکراتی کوردستان ل سنوری لیژنا ناوچا
ئامیدی (١٩٨٠ - ١٩٩١)

کاوه مرادخان جانگیر

زانکویا دهوک - کۆلیژا زانستین مروفاهیە تی - پشکا میژوو

kawarkurd329@gmail.com

پ. ه. د. شفان محهمه د خالد

زانکویا دهوک - کۆلیژا زانستین مروفاهیە تی - پشکا میژوو

shivan.khalid@uod.ac

پوخته:

ریکخستنن نهیئیی پارتی دیموکراتی کوردستان ل دهفەرا بههیدینان ب گشتی و ئامیدی ب تاییه تی پشتی شکهستنا شورهشا ئەیلولی (١٩٦١-١٩٧٥) خودان بزاف و چالاکیی بوون، به لای د ماوهی سالی (١٩٨٠-١٩٩١) ئەف بزاف و چالاکیه مهزنتر و بهرفرهتر لیهاتن و رۆله کێ کاریگەر گێرا د هاریکاریکرن شورهشی و پێشمه رگهی دا، ژ هاریکاریکرن لوجستی، چه کێ، ماددی، مهعنهوی، که لوبه لاین خوارنی و ساخله می و.. هتد، و رینیشاندەریا پێشمه رگهی دکر بو ناف جه رگێ دوژمی بو ئەنجامدانا چالاکیین لهشکهری دژی دام و دهزگه هین رژیما بهعس، ههروهسا به لافکرنا به لافوکین سیاسی پارتی ل جهین گشتی و ئەف چهندي ب گشتی روله کێ ئەرینی هه بوو د هوشیارکرن خه لکی ب هزرا نه ته وهی و هاندانا وان ژ بو نه رازیبوون و خویشاندانان دژی زۆرداریا بهعسیان.

به یقین سه ره کی:

پارتی دیموکراتی کوردستان، ریکخستنن نهیئیی، بزاف و چالاکیی، ئامیدی، رژیما بهعس.

پیشه کی

پشتی نسکویا (١٩٧٥) و ب دویمه هیک هاتنا شورهشا ئەیلولی و چوونا سه رکر دایه تی پارتی بو وهلاتی ئیرانی، بارودوخه کێ نه ساخله م دناف ته خ و چینی جودایی باشووری کوردستانی دا پهیدا بوو. ژبه ر فان پێشها تین نه رینی هزر دهاته کرن کو ئیدی دوزا کوردی ب دویمه هیک هات و بی ئومیدی ناخی تاکێ کورد داگیر کر بوو له ورا هه ر زوی سه رکر دایه تی پارتی

دیمۆکراتی کوردستان هزر د نههیلانا فی بی ئومیدی کر. پشی سه رکردایه تیا بهروهخت ل چریا دووی سال ١٩٧٥ هاتیه دامه زانندن، بریار هاته دان دهست ب هندهک بزاف و لقینین پارتایه تی و چالاکیین جوری بهیته کرن و ههول بزاف هاته دان بو دامه زانندا ریکخراو و شانین نهینی بو کارین کوردایه تی ل دهفهره بههدینان ب گشتی و ئامیدی ب تایه تی. ههروهسا ئه و ریکخراو و شانین نهینی بین هه ی ژی دووباره کاری وان بهیته ریکخستن و بینه خالا په یوه ندی دنا فبه را سه رکردایه تیا پارتی دیمۆکراتی کوردستان و جه ماوه ری کوردستانی.

گرنگیا فه کۆلینی:

گرنگیا هه لبرتا باه تی فه دگه ریت بو چالاکیی و کارین نهینی بین ریکخستنین نهینی بین پارتی ل دهفهره ئامیدی، ههروهسا نه بونا فه کۆلینین دیروکی ل سه ر ریکخستنین نهینی ل دهفهری، نه خاسمه کو جهی جوگرافی ئامیدی بی ستراتیژی و گرنگ بوو و بی هه فسنوره دگه ل دهفهرین شوره شی و بی ریکخسته ره بو بزاف و چالاکیین ریکخستنین نهینی.

کیشه یا فه کۆلینی:

د ئه فی فه کۆلین دا کومه کا ئاسته نگا که فتینه بهرسینگی فه کوله ری، نه بوونا ژیده ران لسه ر بزاف و چالاکیین ریکخستنین نهینی، دیسان نه به ره فه قبوونا هژماره کا که سایه تیا بو چافپیکه فتی، کوروی سه ره کی د روویدان و بویه رین ئه فی قوناغی دا هه بوو، سه ره رای چه ندین جارا په یوه ندی بی کرن ب به هانین جودا جودا یان هه ر به رسف نه دا، زیده باری کیمیا به لگه نامه و به لافوکین تایه ت دنا ف په رتوکخانا دا.

ئارمانج و ریبازا فه کۆلینی :

ئارمانج ژ نفیسینا فی فه کۆلینی ئه وه ب شیوه کی زانستی و ئه کادیمی لدویف ژیده رین به رده ست لسه ر (بزاف و چالاکیین ریکخستنین نهینی بین پارتی دیمۆکراتی کوردستان (١٩٨٠-١٩٩١) دهفهره ئامیدی وه ک نمونه) بهیته پیشکیشکر، سه باره ت ریبازا فه کۆلینی ریبازا دیروکی و مهیدانی و چافپیکه فتن و به لگه نامه رین ریکخستنین نهینی بین پارتی ل دهفهری و به لگه نامه رین حیزبا به عس هاتینه بکارینان.

پلانا فه کۆلینی:

ئه ف فه کۆلینه هاتیه دابه شکر لسه ر سی ته وه ران، ته وه ری ئیکی ریکخستنین نهینی، پیناسه و سیسته م و نافین نهینی و .. هتد فه دگرت، ته وه ری دووی ریکخراو و شانیه بین نهینی بین ل دهفهره ئامیدی فه دگرت، ته وه ری سی و دویمه یی ژی چالاکیین ریکخستنین نهینی ل دهفهره ئامیدی بخوفه دگرت، ل دویمه یی ژی گرنگترین ئه نجم وراسپارده بین ئه م گه هشتینی هاتینه باسکر.

ژیده رین سه ره کی بین فه کۆلینی:

ژ بو نفیسینا فی فه کۆلینی مه مفا ژ هژماره کا ژیده رین جورا و جور وه رگرتینه، لی ژبه ر کۆ گرانیا فه کۆلینا مه لسه ر لایه نی مهیدانی و چافپیکه فتنایه، له ورا مه کیمتر مفا ژ ژیده رین نفیسکی وه رگرتیه، مل ب ملی سایتین ئه نترینی و به لگه نامه رین نهینی.

تهوهري ئيكي / ريكخستين نهيني بين پارتى ديموكراتى كوردستان

ئهف جورى ريكخستى ل ناف جهرگى دوژمنى ل باژير و باژيرك، كومهلگهه و گوندين باشوورى كوردستانى تهوين لژير دهسته لاتا رژيما به عس گهلهك د بهرفرهه و بهربه لاف بوون ل هه مى دام و دهزگههين حكومهت ل سهر هه مى ئاستا، هه مى بزاف و كار د خزمهتا بزافا رزگارخوازا كوردى دا ئه نجام ددان، وهك هاريكارپين مادي و مهعنهوى بو پشتهفانيا پيشمه رگهى شوره شى و گه هاندنا پيزانينان لسهر بزاف و لقينين دوژمنى و مهفره زين هه والگيرين ده مى د دهركه فتن بو كيرارين له شكه رى و دانانا بو سه يان^(١) د ريكيين پيشمه رگهى دا، ههروه سا دياركرن و دهستنيشانكرنا نافين سيخوژين رژيما، ئهف چهنده دگه ل هنارتنا ده زمانان و پيندفيين نوژدارى بو باره گايين پيشمه رگهى ژ بو چاره سهر يا بريندار و نه خووشان، ههروه سان گه هاندنا ئاهين خواري و چهك و تهقه مه نيان ژ بو پيشمه رگهى، ههروه سا چاف و گوهي شوره شى بوون دناف جهرگى دوژمنى دا و ترسا پ. م. به لافدكر.

حكومهتا عيراق چه ندين دهزگههين سهركوتكرن و ژنافبرنى چيكربوون كو كه سين كورد ژى دگه لدا بوون و بهردهوام دويفچوونا ريكخستين نهيني يته پارتى دكرن و هه ولدان ئاشكه را بكه ن و هه ر كه سه كى ئاشكه را ببا دا چاره نفيسي وى گرتن و ئه شكه نجه يان سيداره دان بيت. به لى سه ره راي درنده تيا رژيما به عس گهلهك خه لكى كوردستانى ب هه مى تهخ و چينان و هه مى ئايينان و بهه مى ره گه زان په يوه ندى ب ريكخستين نهيني بين پارتى كرن و ب شيويه كى نهيني كارين خو بين پارتيايه تى ئه نجامدان^(٢).

په يكه رى ريكخستين نهيني بين پارتى ژ ريكخراوى پيك دهات كو هه ر ئيك ژ وان ژ چوار شانين سه ره كى يان هيلان پيكدهات، هه ر شانيه كا سه ره كى ژى ژ (٣ تا ٦) شانين بنه كى پيكدهات، ب مه ره ما پاراستنا نهينيا كارى نه دبوو ژ سى بو چوار كه سان زيده تر بيت و ئه ندامين هه ر شانيه كى ئه ندامين شانيه داى نه دنيا سين، ب گشتى هژماره كا دياركرى بو شانين سه ره كى و بنه كى نه بوو، لدويف بارودوخى و سه روبه رى جار كيم دبوون و جار زيده^(٣).

ههروه سا ريكخستين نهيني بين پارتى نافين نهيني بو ئه ندامين خو بكاردئينان ژ بو مه ره ما ئيمنا هيا ژيانا خو و كه سوكارين خو و ژبلى كو مه ترسي لسهر ئاشكه رابوونى كيم دكه ت ههروه سا زه حمه تكرنا دزه پيكرنى دناف تورين ريكخستين نهيني دا، ديسان ب سانه هيكرا كارين نهيني چونكى ئهف نافه ب شيويه كى گشتى د كورت و ب سانه هى بوون ژ بو ژبه ركرنى، ئهف ژى په يوه ندى نافه را ئه ندامان ب سانه هيتر دكرى كو كه سه ك گومانى ژى بهت. ئه گه ر ريكخستين نهيني ئه ندامه ك ژ ده ست دابا، دا نافي وى پى نهيني وهك هيمايه ك ل ياده وه رى و ميژوويا خه باتا ريكخراوى دا مينيت، پيدفى ناكه ت نافي وى پى درووست بين، رهنگه ئهفه خيزانا وى بيخيته د مه ترسي^(٤).

ههروه سا ژ نارمانج و مه ره مين نهيني بين ريكخستين پارتى دريژه پيدانا هه بوونا پارتى و چالاكيين وى بين سياسى و ريكخستى ل كوردستانى ب گشتى و ده فها ئاميدى ب تايبه تى، ئافاكرنا هه يكه لى پارتيايه تى و چيكرنا شانيه ين بجويك و پيئكه گريدايى كو په يوه ندى دنافه را سه ركردايه تيا پارتى و بنگه هى جه ماوه رى ب پاريزن، ديسان پاراستنا ناسنا نه ته وه يى يا كوردى و به لافكرنا هوشياريا نه ته وه يى و سياسى ب ريكا په يوه نديين تاكه كه سى و به لافكرنين نهيني،

ديسان پيشكيشكرنا پالپشتيا لوجستی بو پيشمه رگه ی وه کی: (زانباری، ئاهین خوارنی، ده رمان و چه ک و ته قه مه نی)، کوشتنا سیخوړین به عسیا و نه نامادانا چالاکیین له شکه ری لدویف رینمایین سه رکردایه تی^(٥).

ته وه ری دووی / ریکخراو و شانیهین نهینی یین پارتی دیموکراتی کوردستان ل سنوړی لیژنا ناوچا ئامیدی

بزاقین لقی ئیک یا پارتی ل سنوړی لیژنا ناوچا ئامیدیگه له ک د چالاک و خورت بوون، نه ف چه نده ژي فه دگه ریت بو نه و کاری ریکخستنن نهینی لقی ده قه ری نه انجام ددان. ریکخستنن نهینی یین پارتی لقی ده قه ری هاتبوونه دابه شکر لسه ر چه ند ریکخراو و شانین جودا. ریکخستنن نهینی یین ده قه را ئامیدی هاتبوونه دابه شکر لسه ر ریکخراو و شانین چالاک و خودان کریارین کاریگه ر. بو ئاشنا بوون لسه ر هنده ک ژفان ریکخراو و کاروچالاکیین وان بکورتی دی باس ل هنده ک ژ وان که یین. نه وین به لگه و دیکيومینت لسه ر به رپرس و نه ندان و چالاکیین وان که فتینه بهر دهستی مه ..

ئیک / ریکخراو شه هید نه حمه د ره مه زان:

نه ف ریکخراوه ب نافی شه هید نه حمه د ره مه زان هاتیبه بنا فکرن^(٦)، ئیک ژ ریکخراوین سنوړی لیژنا ناوچا ئامیدی دهیته هه ژمارتن کو خودان چالاکی و بزاقین خورت بوویه. ل سالا ١٩٨١ی ده قه را ئامیدی هاتیبه دامه زانندن. به رپرسی وی (عومه رخان نه حمه د میرخان باوانی)^(٧) باوانی^(٧) بوو، پتیا نه ندانماین وی قوتای بوونه و خه لکین ده قه را ریکان و تایبه تی گوندین باوان و سیته و به نستان بوون، پتیا چالاکیین نه ندانماین فی ریکخراوی سیاسی بوون وه کی گه هاندنا پیزانینان بو پيشمه رگه ی و به لافکرنا به لافوکان و بلندکرنا هه ستا نه ته وایه تی دناف ملله تی کورد دا. سنوړی چالاکیین وان ل ناف کومه لگه ها سیری و شیلادزی و ناحیا دیره لوکی و باژیری دهوکی و مويسل بوون^(٨).

ژ که سایه تین ديار و به رچاف یین نه فی ریکخراوی (عومه رخان نه حمه د خان) بوو ل سالا ١٩٧٦ی په یوه ندی ب ریکخستنن پارتی کریه، مروقه کی ب بزاف و چالاک بوویه، شیا به نه ندانماین ریکخستنن نهینی زیده بکه ت و ل سالا ١٩٨١ دبیته به رپرسی ریکخراو نافبری، ل سالا ١٩٨٣ کو نه ندانماین ریکخستنن نهینی یه ئاشکه را دبیت. له ورا مالا خو ژ دهوکی فه دگوهی زیته گوندی (چه می جی) ل ده قه را ریکان به رده وایه تی دده ته ریکخستنن، ل سالا ١٩٨٤ په یوه ندی ب شوره شی دکه ت و دبیته پيشمه رگه^(٩).

نه ندانماین چالاک یین فی ریکخراوی (هاشم عه بدولباقی نه سروللا) بی ناسیار ب (هاشم سیته بی)^(١٠). ل سالا ١٩٨١ی په یوه ندی ب ریکخستنن نهینی یین پارتی دکه ت دگه ل ریکخراو شه هید نه حمه د ره مه زان و نافی نهینی (هیژا) بوو. چه ندین بزاف و چالاکیان دکه ت ژ وانا خو پيشاندانا ٢١ ئادارا ١٩٨٥ی ل دیره لوکی نه قه دگه ل چه ندین کاروچالاکیین دی یین کورد به روره رانه، مینا به لافکرنا نامیلکه و پوسته رین پارتی^(١١).

ژ نافیین به رچاف یین فی ریکخراوی (که مال یاسین موحه ممه د) بی ناسیار ب (مه لا که مال به نستان)^(١٢). ل سالا ١٩٨٤ی په یوه ندی ب ریکخستنن نهینی یین پارتی کریه ب ریکا براین خو (موحه ممه د یاسین)^(١٣). دگه ل ریکخراو شه هید نه حمه د ره مه زان و نافی وین نهینی

أنشطة منظمات الداخلية التابعة للحزب الديمقراطي الكردستاني داخل حدود

لجنة العمادية (١٩٨٠ - ١٩٩١)

(سوزگار) بو. ده می نافربری وهک ماموستا ل نافنجیا شیلادزی یا تیکهل ب دلسوزی و وهفاداری کاری خو کر ژ بو ئافکارنا نقشه کێ ساخله م و پیشکەفتی و وهلات پهروه ر و ب ریکا وانەیان ههستی نهتهوهی و نشتمانی د ناف قوتابیان بهلاف دکرن. دیسان دگهل ههردوو براین خو (موحه ممد یاسین و عیماد یاسین) بهلافوکین پارتی بهلاف دکرن. ل ١٩٨٦/٨/٢٣ ئی ژ لای رژیما به عس فه دهیته گرتن پاشی پشتی سی هه یفان ژ نهشکه نجه دانی دانپیدان نه کرو هاته ئازادکرن و بهردهوامی دایه کاری خو ههتا سه رهلدانا بهارا ١٩٩١^(١٤).

ژ نه نامین چالاک یین ئی ریکخراوی (رهسول نهسروللا) ل سالا ١٩٨٢ ئی ده می قوتابی ل نافنجیا شیلادزی په یوه ندی ب ریکخستنن نهی ئی یین پارتی دکهت دگهل ریکخراوا شهید (ئهحمه د رهمهزان) دکهت و نا ئی وی نهی ئی (هاری) بو. چه ندین بزاف و چالاکیان دکهت ژ وانا بهلافکارنا بهلافوکان ل شیلادزی و دهوکی و موپسل^(١٥).

چاف نه ترسین دی یین ئی ریکخراوی (سبجی تیلی شهعبان)^(١٦) ل سالا ١٩٨٣ ئی په یوه ندی ب ریکخستنن نهی ئی یین پارتی دکهت دگهل ریکخراوا شهید (ئهحمه د رهمهزان) و نا ئی وی نهی ئی (دل بخوین) بو. چه ندین چالاکیان دکهت پشتی سالا ١٩٨٧ ئی ریکخستنا وان ئاشکرا دبیت ب نه چاری بو زرگارکنا خو په یوه ندی ب شوره شی دکهت^(١٧).

ژ نه نامین چالاک یین ئی ریکخراوی (قاسم حه جی وهیسی)^(١٨) ل سالا ١٩٧٥ ئی په یوه ندی ب ریکخستنن نهی ئی یین پارتی دکهت ل سالا ١٩٨١ ئی دبیته ئه نامی ریکخراوا شهید (ئهحمه د رهمهزان) و پاش دبیته بهرپرسی شانا سه ره کی ب نا ئی (شانا چوار چه ل) و نا ئی وی نهی ئی (رینجه ر) بو. و بهردهوامی ده ته کاری خو ههتا ئه نفالا سالا ١٩٨٨ ئاواره ی تورکیا دبیت^(١٩).

ژ نه نامین چالاک یین ئی ریکخراوی (محسن حه جی وهیسی)^(٢٠) ل سالا ١٩٧٧ ئی په یوه ندی ب ریکخستنن نهی ئی یین پارتی دکهت ل سالا ١٩٨١ ئی دبیته ئه نامی ریکخراوا شهید (ئهحمه د رهمهزان) و نا ئی وی نهی ئی (خه نجه ر) بو. ل سالا ١٩٨٤ ئی په یوه ندی ب شوره شی دکهت و دبیته پیشمه رگه^(٢١)

دوو / ریکخراوا زوزان:

ژ ریکخراوی دی یین سنوری لیژنا ناوچا ئامیدی دهیته هه ژمارتن، کو خودان چالاک و بزاقین خورت بوویه. ل ریکهفتی ١٩٧٦/٦/١ ژ لای (ناجی تاها سه عید بهرواری)^(٢٢) (عه بدولره حمان عه بدوللا مه حمود شیلازی)^(٢٣) فه هاتیه دامه زانندن یی کو په یوه ندی ب پارتی فه بکه ن، به لی د هه مان سالدا په یوه ندی ب (عه لی عوبه یدوللا مای) دکهن کو بهرپرسی پارتی بول ده قهری و بقی شیوه ی ناجی تاها بهرواری دبیته بهرپرسی ریکخراوی و عه بدولره حمان عه بدوللا شیلازی دبیته جیگر. پتیا ئه نامین وی قوتابی بوون و خه لکین گوندين (ئیکمالی و شیلازی و بیگدادا و مای و بوتی و دیریشکی و کانی ساری و ئورمانی و ئیسفکی و دوتازای و دیره لوشی و بهریری و ستوکوری و ده رگه لی و بیده ی و ئاشه وا و ئه ره دنا و بنا ئی و کاره و قه دشئ) بوون و لسه ر حه فت هیلان هاتبونه دابه شکر ن ئه و ژی هیلین (بیگدادا و شیلازی و ئیکمالی و مای و بوتی و قه دشئ و بهریری) بوون. لدویف گوتنا ناجی تاها بهرواری بهرپرسی ریکخراوی: "ده سپکی چالاکین ئی ریکخراوی کیمبون به لی پشتی سالا ١٩٧٩ ئی

چالاکیین وی مهزن و بهر فرهه بوون و بهردهوام بوون ههتا سالا ١٩٨٨ ئی "چالاکیین وی لهشکهری و سیاسی ل قهدهشی و کانی ماسی و باژیری دھوکی و زاخو و کومه لگهها بیرسفی و باژیری مويسل بووژ وان چالاکیا به لافوکین پارتی و گه هاندنا پیزانینان سهر بزاف و لقینین لهشکهری دوزمی (٢٤).

ژ که سایه تین ديار و بهرچاف یین ئه فی ریکخراوی (ناجی تاها بهرواری) بو کو سالا ١٩٧٦ ئی دبیته بهرپرسی ریکخراوی و نافی وی نهیئی (بیوار) بوو. شیا هه ژمارا ریکخستنن نهیئی زنده کهت و به لافوکان ل ناف جهرگی دوزمی به لافکهت مینا سهنته ری باژیری دھوک و مويسل و پیزانینان و ئهین خوارنی و دهرمانان بگه هینیته پیشمه رگه ی و بهردهوام بوو ههتا سالا ١٩٨٨ ئی د ئه فی سالی دا ههویین ئه نفلا چیبون ئیدی چالاکیین وان بهر هف لاوازی و نهمانی چوون (٢٥).

ژ ئه ندای چالاک یی فی ریکخراوی (عه بدولر حمان عه بدوللا شیلازی) کو سالا ١٩٧٦ ئی دبیته جیگری ریکخراوی و نافی وی نهیئی (سهر بهست) بوو. شیا هیلین ریکخستنا خو بهر فره بکهت و بهردهوامی بدهته کاری ریکخستنن ههتا سالا ١٩٨٨ ئی د ئه فی سالی دا ههویین ئه نفلا چیبون ئیدی چالاکیین وان بهر هف لاوازی و نهمانی چوون و ئه وژی ئاواره ی تورکیا بوو (٢٦).

ژ نافی بهرچاف یی ئه فی ریکخراوی (نایف ئیسماعیل تاهر) (٢٧) کو ل سالا ١٩٨٠ ئی ل ئوردیگی بیرسفی په یوه ندی ب ریکخستنن نهیئی یین پارتی دکهت ب ریکا ناجی تاها بهرواری دگه ل ریکخراوا زوزان. و نافی وی نهیئی (قههیل) بوو. ل سالا ١٩٨٢ ئی هیلان وان یا ریکخستنن ئاشکرا د بیت و ژ نه چاری په یوه ندی ب شوره شی دکهت و بهردهوامی ددهته خه باتا خو (٢٨).

ژ ئه ندای چالاک یی فی ریکخراوی (عیساعه بدوللا موسا صالح) (٢٩) کو سالا ١٩٨٠ ئی په یوه ندی ب ریکخستنن نهیئی یین پارتی دکهت دگه ل ریکخراوا زوزان دگه ل ئه ندایین ریکخستنن دهان جارا به لافوک و پوسته رین پارتی لافیته به لاف دکهت. ل سالا ١٩٨٢ ئی هیلان وان یا ریکخستنن ئاشکرا د بیت و نافی ب نه چاری په یوه ندی ب شوره شی دکهت و بهردهوامی ددهته خه باتا خو (٣٠).

سی / ریکخراوا روناھی:

ژ ریکخراوی د ی یین سنوری لیژنا ئامیدی دهیته هه ژمارتن، کو خودان چالاک و بزافین خورت بویه. ل ١٩٧٨ هاته دامه زانندن و (عسمهت ئیقبال رهشید) (٣١) بهرپرسی وی بوو. ئه ندایین وی خولکین گوندین (بیو و سپیری و ئوره مار و سیته و هوره و بهنستان و سیریا کهفن و چی و ئه رتیس و ههسن بهکرا و ملی مهیدانی و ئاوکا و هاجیمه ندا و ئامیدی بوون). چالاکیین لهشکهری و سیاسی ل کومه لگه هین سیری و شیلادزی و ناحیا دیره لوکی و ئامیدی و سهرسینکی و دھوکی ئه نجام ددان. ئه ف چالاکیه ل سالین ههشتیان ژی بهردهوام بوون ههتا ئه نفالین ١٩٨٨ ئی (٣٢).

ژ که سایه تین ديار و بهرچاڤ یین ئەڤی رێکخراوی (عسمه ت ئیقبال رهشید) بوو، کو سالا ١٩٧٧ی په یوه ندی ب ریکخستنن نهی یی پارتی دکهت ب ریکا شهید عه بدولخالق^(٣٣) ل سالا ١٩٧٨ رژیما به عس خه لکی گوندی بیبو فه گوهاستنه کومه لگه ها ب زوری ل شیلادزی. نافبری ریکخستنن نهی به رفیره دکهت و دبینه به پرسی ریکخراوا روناھی یا نهی. ل سالا ١٩٨٢ی ژ لای رژیما به عس فه دهیته گگرتن پشتی ئەشکه نجه دانه کا زوروا دا ژوار ل زیندانا ئامیدی دا ل هه یفا حه فت یا هه مان سال دا ژ زیندانی د رهفیت و په یوه ندی ب شوره شی دکهت^(٣٤).

ژ ئەندامین چالاک یین ئەڤی ریکخراوی (رهمه زان حه سه ن باهه کر)^(٣٥) بوو. کو سالا ١٩٧٧ی ب ریکا عه لی تیلی په یوه ندی ب ریکخستنن نهی یی پارتی دکهت، ل سالا ١٩٧٨ دبینه ئەندامی ریکخراوا (روناھی) وناڤی وی یی نهی (دار) بوو. که سه کێ چالاک و تیر بزاف و دبینه به پرسی شانه کا سه ره کی ل ریکخراوی. ل سالا ١٩٨٦ی مالا خو فه دگوهیته ده فه را ئازاد کری ل گوندی هیش^(٣٦).

هه ره سه ئەڤی ریکخراوی ئەندامین ئافرهت یین چالاک هه بوون وه ک(زله یخا شوکری عه بدوللا)^(٣٧)، ل سالا ١٩٧٦ په یوه ندی ب ریکخستنن نهی یی پارتی دکهت ل سالا ١٩٧٨ی دبینه ئەنداما ریکخراوا روناھی وناڤی وی یی نهی (شوخی) بوو. که سه کا چالاک و بوو زور هاریکاریا پيشمه رگه ی دکر تایبه تی کومکر و گه هاندنا ئه یین خوارنی و چه ک و ته قه مه نیان دا ب نه چاری ل سالا ١٩٨٦ مالا خو دبینه ده فه رین رژگار کری دا ژ دیشچون وچاڤین به عس و دیفه لانکین وان رژگار بیت^(٣٨).

که سایه تیه کێ دی بناڤی (عه دنان عه بدوللا موحه ممه د سالج)^(٣٩)، ل ١٩٧٩/٩/٥ی په یوه ندی ب ریکخستنن نهی یی پارتی دکهت ب ریکا رهمه زان حه سه ن باهه کر دگه ل ریکخراوا روناھی وناڤی وی یی نهی (سه رگێر) بوو. زور هاریکاریا پيشمه رگه ی دکهت تایبه تی لایه نی چه کێ دا^(٤٠).

ژ ئەندامین ئافرهت یین چالاک ئەڤی ریکخراوی (کوردستان عه بدولره حمان موحه ممه د)^(٤١)، ل سالا ١٩٧٩ په یوه ندی ب ریکخستنن نهی یی پارتی دکهت دگه ل ریکخراوا روناھی کو سه ر ب لیژنا ئامیدی فه بو وناڤی وی یی نهی (وه لات) بوو، ژ بهر زیه کی و ژیهاتیا وی سالین هه شتیان دا دبینه به پرسا شانه کا بنه کی کو یا تایبهت بو ب ئافره تان فه ئەوژی (کوردستان عه بدولره حمان به پرسی، زههرا عومه ر مه حموود هوره ی، رحان عومه ر حه جی نیروه ی، ئەحلام ئەنوه ر قاسم هوره ی)^(٤٢)، هه وه خان حه جی عومه ر هوره ی^(٤٣) بوون. ل روژا ده هواتا وی ریکخستنا وان ئاشکرا دبیت وب نه چاری ل ١٩٨٦/٧/١٢ی په یوه ندی ب شوره شی دکهت^(٤٤).

ژ ئەندامین دی یین ئافرهت یین ئەڤی ریکخراوی (هه وه خان حه جی عومه ر) ل سالا ١٩٨١ی ده می قوتابی ل قوتابخانا شیلادزی په یوه ندی ب ریکخستنن نهی یی پارتی دکهت دگه ل ریکخراوا روناھی کو سه ر ب لیژنا ئامیدی فه بو. چه ندین جارا به لافوکین پارتی ل شیلادزی و دهوکی به لاف کرینه و ل ١٩٨٦/٧/١٢ی ریکخستنا وان ئاشکرا دبیت و ب نه چاری په یوه ندی ب شوره شی دکهت^(٤٥).

حوار/ ریکخراوا رژد :

ژ ریکخراوین دی یین سنورئ لیژنا ئامیدیی دهیته هه ژمارتن ، کو خودان چالاکئ و بزافین خورت بویه. ل هافینا ١٩٨٠ ئ ژ لایئ (عهلی تیلی)^(٤٦)، فه هاتیه دامه زانندن (عهلی رهشید عهزیز)^(٤٧) دبیته بهرپرستی وئ و (زهعیم شوکری)^(٤٨) دبیته جیگر. پتریا ئەندامین وئ خه لکین گوندین (هیتوتئ و چه لکی و رهشافای و دیره لوکا که فن و سپری بوون). پتریا بزاف و چالاکیین وئ له شکهری بوون و هنده ک سیاسی ژئ هه بوون. ئەف چالاکیه ل ناحیا دیره لوکئ بو قه دشئ و باژیری دهوکی بوون^(٤٩).

ژ که سایه تین ديار و بهرچاف یین ئەفئ ریکخراوئ (عهلی رهشید عهزیز) بوو. کو سالا ١٩٨٠ ئ په یوه ندیی ب ریکخستنن نهیئ یین پارتی دکهت. که سه کئ بزاف و چالاک بوو شیا د ماوه ی شهش هه یقان دا هه ژماره کا مهزن ژ خه لکی بکه ته ئەندامین ریکخستنا نهیئ ، له ورا ده مئ ریکخراوا رژد یا نهیئ ژ لایئ (عهلی تیلی) فه دهیته دامه زانندن و (عهلی رهشید عهزیز) دبیته بهرپرستی و نافرئ چه ندین چالاکئ ل ناف جهرگئ دوژمنی ل سه نته رئ ناحیا دیره لوکئ ئەنجام داینه^(٥٠)، کو د به شی دوویدا دی ب درژی به حس که یین.

ژ ئەندامین چالاک و بزاف یئ ئەفئ ریکخراوئ (زهعیم شوکری) بوو. کو سالا ١٩٧٧ ئ په یوه ندیی ب ریکخستنن نهیئ یین پارتی دکهت. و ل سالا ١٩٨٠ ئ دبیته جیگرئ ریکخراوا رژد یا نهیئ و ده مان سالدا دوو جارا ژ لایئ رژیما به عس فه دهیته گرتن و سالا ١٩٨١ ئ دا دهیته ئازادکرن و نافرئ ب نه چاری په یوه ندیی ب شوره شی دکهت^(٥١).

ژ ئەندامین بهرچاف یئ ئەفئ ریکخراوئ (له زگین حه سه ن رهشید)^(٥٢) بوو. کو سالا ١٩٨٠ ئ په یوه ندیی ب ریکخستنن نهیئ یین پارتی دکهت دگه ل ریکخراوا رژد ب ریکا (عهلی رهشید عهزیز). ل سالا ١٩٨٢ ئ ده مئ چالاکیه کا له شکهری ل دیره لوکئ دا دکه ن پشتی بوورینا ده مه کی ئاشکرا دبن له ورا ئیکسه ر خو زرگار دکهت په یوه ندیی ب شوره شی دکهت^(٥٣).

تهوه رئ سیئ: بزاف و چالاکیین ریکخستنن نهیئ یین پارتی ل سنورئ لیژنا ناوچا ئامیدیی:

ژ کار و چالاکیین ریکخستنن نهیئ یین پارتی ل سنورئ لیژنا ناوچا ئامیدیی گه هاندنا پیزانینان و ده نگو باسین ب ریکا راپورتان بوو بو پیشمه رگه ی. ئەفان راپورتان لدویف گرنگیا خو لسه ر ئەوان پیزانینن دهینه تومارکرن هاتبوونه دابه شکرن، ژ وان کو پیدئ بوو ب زیترین ده م بگه هه ده ستئ پیشمه رگه ی^(٥٤)، و هنده ک ژ وان وه ک راپورتین ئاسایی لسه ر بارودوخئ گشتی بوون جاران گيرو دبوون کو راپورتین ده ه روژی و بیست روژی و هه یقانه هه بوون^(٥٥)، گه له ک جاران ژبه ر گرنگی و هه ستیاریا پیزانینان و پیدئ بو ب زیترین ده م ئەف پیزانینه گه هاندبانه پیشمه رگه ی ب ریکا پوستا^(٥٦)، پیزانین لسه ر بزاف و لشینن له شکهرئ دوژمنی بوون تایبه تی هیرشین له شکهری لسه ر جه و ده قهرین ستراتیجی و گرنگ یین پیشمه رگه ی^(٥٧).

وه ک نموونه ل سالا ١٩٨٠ ئ دا (ئازاد حسین دیریشکی) ئەندامئ ریکخراوا (زوزان) یا نهیئ پیزانین ب ریکا نفیسیئ د گه هاندنه بهرپرستی ریکخراوئ، کو له شکهرئ دوژمنی دی هیرشی که نه چیاپی مه تینی و تایبه تی گوندئ ئیکمالی و نافرئ ب ریکا ئەندامین خو پیشمه رگه ئاگه هدارکرن و ل گوندی ده رکه فتن ب سلامه تی^(٥٨).

أنشطة منظمات الداخلية التابعة للحزب الديمقراطي الكردستاني داخل حدود

لجنة العمادية (١٩٨٠ - ١٩٩١)

ژلایه کێ دی رێکخستنی نیهنی پێزانین سهر بوسه (که مینه) یێن دوژمنی داننه پێشمه رگه ی، لدویف ئاخفتنا (ئیحسان عه بدولا قاسم) دیژیت: "دهمی ئەز پێشمه رگه مه دفا ل قه دشێ را ده ربازی به ری گاری بین ده می شه فێ نیزیکی قه دشێ بووین، پوسته کێ رێکخستنی نیهنی بومه هات کو له شکه ری دوژمنی بوسه یا دانای مه ریکا خو گوهوری و ل جهه کێ دی ده ربازی به ری گاری بووین"^(٥٩).

ههروه سا نفیسار و راپورتین رێکخستنی نیهنی گه له ک جارن پێزانین لسه ر وان که سان دگه هاندنه په رپرسین پێشمه رگه ی ئه وین تیکه لی دام و ده رگه هین ئیمنا هیا رژی می دکهن. ئەف چه نده ژێ ده هیته کرن بۆ خو هشیار کرنی ژ وان که سین تومه تا سیخووری یان نیاز پیسی هه ی به رامبه ر پێشمه رگه ی یان که س و کارین وان^(٦٠).

رێکخستنی نیهنی یێن پارقی ل سنوری لێژنا ناوچا ئامیدی پێزانین لسه ر وان که سین ژلای پێشمه رگه ی فه ده اته گرتن گه هاندنه پێشمه رگه ی ژ بۆ هندێ تاکو پشت راست بان کو ب دروستی ئه و که س ی تومه تباره و کار دگه ل ده رگه هین رژی می دکه ت وه ک سیخوور یان ی بێگونه هه^(٦١).

بۆ نمونه ل سالا ١٩٨١ ی دا فروکین له شکه ری یێن رژی می ته قه ل پێشمه رگه ی یێن رێکخراوا شه هید (عه لی عوبه دیدولا) کر ل گوندی ئیکمالی، که سه ک هاته تاوانبار کرن کو جهین پێشمه رگه ی یێن نیشا رژی می داین بنافی (دیوالی ئیکماله ی) هورا پێشمه رگه ی ئەف که سه گرت و به ر به رگای کومه اته ل لقی ئیک یا پارقی و داخاز ژ رێکخستنی نیهنی کرن کو پێزانین لسه ر ئەف که سی بینن کا ی گونه هکاره یان ی بێگونه هه ؟ ئەندامین رێکخراوا زوزان یا نیهنی پێزانین د راپورته کێ دا نفیسین و بو لقا ئیک یا پارقی فریکرن و تیدا دیار کر کو که سه کێ ی گونه هه و ل وی روژی مالا (تا هر ئەمین ئیکماله ی) بوو، له ورا ئازاد کر^(٦٢).

ژ کاروچالاکیین دی یێن رێکخستنی نیهنی یێن پارقی ل سنوری لێژنا ناوچا ئامیدی ئاگه هدار کرنا ئەندامین رێکخستنی نیهنی ئه وین هاتینه ئاشکرا کرن ژلای رژی ما به عس فه و هاریکاریا وان دکر و قورتال دکرن کو په یوه ندی ب شوره شی بکه ن. نمونه سالا ١٩٨٦ هنده ک ئەندامین رێکخستنی نیهنی یێن رێکخراوا شه هید (ئه حمه د ره مه زان) و رێکخراوا (پره یز) ل کومه لگه ها شیلادزی و سپری ئاشکرا بوون و هنده ک هاته گرتن وه ک (که مال یاسین محه مه د، فه تاح محه مه د شه ریف، له رگین یاسین بازید و .. هتد) ئەندامین شانا (سپان) یا نیهنی ئەف ده نگ و باسه گه هاندنه پێشمه رگه ی و هاریکاریا وان ئەندامان کر ئه وین ئاشکرا بووی و شیان خو بگه هینه ده قهرین ئازاد کری ل چه می جی و په یوه ندی ب شوره شی بکه ن^(٦٣).

ههروه سا هاریکاریا وان دکر ئه وین دفا په یوه ندی ب شوره شی بکه ن. ل سالا ١٩٨٦ ئەندامین شانا (دیندار) یا نیهنی پوسته کێ (زهینه ل کێ یادیری) گه هاندنه لقا ئیک یا پارقی کو دفا ب که س و کارین خو فه په یوه ندی ب شوره شی بکه ن، دا پێشمه رگه به یته پێش فه و هاریکاریا وان بکه ن، به لی ژ به ر هه ستیاریا بارودوخی نا فبری ب ریکا گه لیی بالندا په یوه ندی ب شوره شی کر، به ری ئەندامی پوسته گه هاندیه لقا ئیک بزفری ته فه^(٦٤).

ژ کاروچالاکیین دی یین ریکخستنن نهینی یین پارتی ل سنوری لیژنا ناوچا ئامیدی بهلافکرنا په یام و بهلافوکین سیاسی یین پارتی بوون^(٦٥)، ئەف په یام و بهلافوک گه هشتنه دهستی ئەندامین ریکخستنن نهینی ب چهند ریکین جودا. ژ وان گه له ک جازان کادرین پیشمه رگهی په یام و بهلافوکین پارتی بدنه ف بهرپرستین ریکخستنن نهینی^(٦٦) و وان ژی ب ریکین نهینی و دناف جل و بهرگین خودا یان کولاف دهرسوکی خودا یان د ناف گورین خودا یان ب رانین خوفه لسقه دکرن^(٦٧)، یان ب ریکا ئافره تان ل زالگه هین دهرمی دهر باز دکر و ددانه ف ئەندامین خو یان وان بخول ناف جهرگی دهرمی بهلاف دکرن^(٦٨)، ل جهین پیش چاف و ئاکنجیین چر و دنافا بازاران و قوتابخانان و مزگهفتان و جاددهیین سهره کی^(٦٩) و ل جهین نژیکی دام و دهرگه هین رژیمی و جهین کومبونین به عسیان و ل دهواتا و ئاههنگان بهلاف دکرن^(٧٠).

بۆ نموونه (ئهمه د حسین مسته فا)^(٧١) کو ئەندامی شانە کا نهینی کو سهر ب ریکخراوا (زبیر ته یب) فه بوون دیژیت: "ل سالا ١٩٨٣ (حه سه ن فه تاح میرزا) بهلافوکین پارتی ل دهقه رین ئازادکری د ئینان و زور ب زهحه ت ل زالگه ها سیاره توکا دهر بازکرن و د ئینانه کومه لگه ها باگیرا، پاشی من و حه سه ن شیشه کا بچوک یا سکوتینی یا سپی کری و ئەم چوپنه ژوره کا فاله ل مالا حه سه ن و بهلافوکین خو هه می دروستکرن. وب درهنگی شه ف ل بازاری باگیرا و ناف مالان و جادده یا سهره کی و نه خوشخانا باگیرا بهلاف کرن و وینه کی مه زن پئ مه لا مسته فا دهرگه هی مزگه فتا باگیرا فه هه لایوست، چوپینه مال سپیدی رابوپنه فه ئازاوه کا مه زن ل کومه لگه هی یا چیبووی، ئەمن و هه والگیریا زاوینه ی هه می یا هاتیه ناف کومه لگه ها باگیرا و هه می جهین ته فتیش کری و هنده ک که س یین جهین گومانی گرتن و موختار هه می گازی کرن و دیفچون کر کا ئەفه کی یه بهلافوکان بهلاف دکه ت و ل کیری دئینیت!!"^(٧٢).

ل بهارا سالا ١٩٨٣ (عه لی تیلی) بهرپرستی ریکخستنی و کادری پارتی ل دهقه را نیروه و ریکان داخواری ژ ئەندامی ریکخستنا نهینی (سبجی تیلی شه عبان) کو ئەندامی ریکخراوا شه هید (ئهمه د ره مه زان) دکه ت کو هژماره کا مه زن یا بهلافوکان دده ته ف ب مه ره ما بهلافکرنا وان ل باژیری دهوکی. نافبری بهلافوک کرنه دناف گینیکی گیایی بهاریدا و برنه دهوکی مالا بهرپرستی ریکخراوا شه هید ئهمه د ره مه زان (عومه رخان باوانی) کو مالا وی ل تاخی گه لی بووی دهوکی و ب شه ف ل بازاری دهوکی و ستونیکین که هره بی و جهین نژیکی ئەمنا به عسیان هه تا ئیک شه ف بهلاف دکرن. نافه روکا وان درویشمین سیاسی یین پارتی و نه ته وه ی بوون وه ک (کوردستان یان نه مان) و (ژنافجیت رژیما به عس) و (پیشره وی کورد پارتی یه و سه روکمان بارزانی یه) و ده می رژیما به عس ئەف هه می بهلافوکه دیتی بو جهی حبه تیی و پشی دو فچوونه کا دریکری و بورینا سی هه یقان، ئاشکرا بووین له ورا بهرپرستی ریکخراوی (عومه رخان باوانی) شیا خو قورتال که ت و مالا خو فه گو هیزیته گوندی (چه می جی) ل دهقه را ریکان^(٧٣).

لدویف نفیسارا نفیسینگه ها ریکخستنن باکوور هوبا دهوک یا پارتا به عس یا ژماره (٣/٦٠٧) ل ریکه فتی ٢٢ چریا ئیک ١٩٨٤ کو تیدا هاتیه ئیک ژ ئەندامین ریکخستنن نهینی یین پارتی دیموکراتی کوردستان ل شه فا ٢٢/٢١ چریا ئیک ١٩٨٤ رابوو یه ب نفیسینا (بژیت سه روک مه سعود بارزانی) لسه ته خته ره ش و دیوارین (الممرات) و دهرگه هین غورفان و میزین ئاسنی قوتابخانه یا زاب یا تیکه ل ل دیره لوک، هه ر لدویف ف نفیسارا نهینی ئماژه هاتیه کرن نه صیری

أنشطة منظمات الداخلية التابعة للحزب الديمقراطي الكردستاني داخل حدود

لجنة العمادية (١٩٨٠ - ١٩٩١)

پارتا به عس بنافی (ج.ع.أ.) رابوو به ب ئاگه هدارکنا ریکخراوا دیره لوک یا به عس و ئاگه هداریا خودا به حس دکهت کو: زیره فانی قوتابخانی رابوو به ب ژیرنا ئەفان په یقان لسه ر دیوارین (الممرات) و ده رگه هین غورفان و میژین ئاسنی و ل ریفه به ری قوتابخانی هاتیه فه شارتن، دفی به لگه نامی دا ئامازه ب نافی بکهری نه هاتیه کرن^(٧٤).

نموونه کا دی (ئیسماعیل قهنجو عه بدولجبار) ئەندامی ریکخراوا (پرهیز) یا نهینی دیژیت : "زفستانا سالا ١٩٨٥ ئەز و هه فالی خو بی ریکخستنی (مهردان کیریدیری) ل کومه لگه ها سیری ده مژمیر یازدی شه فی چوینه بازاری و ل ده ف چایخانا (وه زیرکی کیریدیری) به لافوکین پارتی دهه لایستین، زاروکه ک ل چایخانی ده رکه فت و گازی هه فالین خو کرن و گوت: هنده ک بین وینا دهه لایسن، خه لک ژ چایخانی ده رکه فتن، ئەم هه ردوو ره فین چوونه دکافله کی دا پشت چایخانی، ئەمن وهه والگیریا به عسیا هاتن ل سه ری هه می تاخا زیره فان دانان و بقی شیوه ی هه تا ده مژمیر دووی مان، پاش ژووردا چونه سه ر رویاری ژبی و چوونه مال"^(٧٥).

ئەندامین ریکخستنین نهینی بین پارتی خودان رهوشنیرییه کا باش بوون و به رده وام گوفا ر و روزنامه دخواندن وه کی گوفا ر (مهتین) بو ده رئینانا بابه تین گرنگ و کاریگه ر بو به لافوکان. ههروه سا (ئهحمه د عه بدوللا عه لی)^(٧٦)، ئەندامی ریکخراوا (شه هید عه بدولره حمان حه مدی) دیژیت : "ده می گوفا ر مه تین بو مه دهات هه ژماره کا کیم بوو، له ورا مه ب دهستی دنقیسی و دنا ف خه لکی دا ل دیره لوکی به لاف دکرن چونکی مه دفیا خه لک دهنگ و باسین شوره شی بزائن و ئەفی چه ندی ژی کارتیکنه کا باش و نه رینی لسه ر هشیارکنا خه لکی هه بوو"^(٧٧).

ژ لایه کی دی ئەندامین ریکخستنین نهینی گوهدانا (ئیزگی کوردستان) دکر بو ده رئینانا بابه ت و درویشمین سیاسی بین گرنگ و کاریگه ر بو به لافوکان. لدویف گوتنا (عه لی رهشید عه زیز) دیژیت : "ل بیره وه رین نه ف روزی دا مه گوهی خو دا ئیزگی کوردستان و مه پارچه کا قوماشی یا زه ر دئینا، ومه درویشمین ئیزگی دخواندن مه ب پینوسی حبری لسه ر قوماشی دنقیسی. جاره کی مه قوماشه کی زه ر بی مه زن ئینا و مه درویشمین پارتی لسه ر نفیسین و مه وه کی لافیه ته کی لیکر و دوو دارین مه زن ئیکخستنی و هه ر داره ک کره دیهه کا گیایی دا بین مه سیحیان بوو ل سه رده شت ل دیره لوکی بوون و مه لافیه ته هه لایست و به رامبه ر کومه لگه ها دیره لوکی و جاده هیا سه ره کی، ئەف لافیه ته ب روزان مانه پیقه چونکی ئەمن و هه والگیریا به عسیا هزر دکر کو مین بی لویری هاتینه چاندن یان بوسه یه ک هاتیه دانان و پشتی چه ند روزان ئەمن هاتن لیقه کر"^(٧٨).

نموونه کا دی ل نیسانا سالا ١٩٨٠ ئەندامین ریکخراوا زوزان یا نهینی (نایف ئیسماعیل بنگدادی) دیژیت: "مه گوهی خو دا ئیزگی و من و هه فالی خو عه لی محه مه د عه لی قودیکه کا بو یاغا روونی یا رهنگ شین و فرچه ک کری. درهنگی شه ف ل ئوردیگی بی رستی ل جه و دیوارین پیش چاف درویشمین پارتی ب زمانین کوردی و عه ره بی نفیسین و هه ر هنده ک په یف من نفیسیبوون و هنده ک هه فالی من عه لی نفیسیبوون دا کهس پینه حه سیت. و سپیدی هه می حیه تی بوون گوت پیشمه رگه شتی دی بین هاتیه بی رستی ئەو درویشم نفیسینه. وی روزی قوتابخانه هاتنه راوه ستان دن، ئەمن وهه والگیریا به عسیان ژ ناحیا ده رکاری و قهزا زاخو هاتنه ئوردیگی بی رستی. قوتابین هه می قوتابخانا کوم کرن و په رتوکین قوتابیان پشکنین. وی روزی

قوتابيه ك بناڤي (نايف تويلهري) نه هاتبوو قوتابخاني، نهو ب وي چالايي هاته گونه هباركرن و به عسيان نهو گرت، به لي پاشي نهو زي نازادكر^(٧٩).

ژ چالايين دي يين ريخستنن نهيني يين پارتي ل سنوري ليژنا ناوچا ئاميدي گه هاندنا ئاهين خوارني وهكي (شهكر، برنج، ئار، روين، توف و.. هتد) كو پيدفيين روزانه بوون ژ بو پيشمه رگه^(٨٠)، گه لهك جارا ئاهين خوارني يين مال كومكرن ودانه پيشمه رگه ي و هندهك جاران زي ل بازاري و جهين جودا جودا دكرين كو رژيما به عس و سيخورين وان ههست پينه كه^(٨١)، سه رهاري چافديريا رژيما به عس لسهر خهلكي و دهقهرئ نه ندامين ريخستنن نهيني شيان ئاهين خوارني ب هه لگرتي يان ب دهواريان ته رهكتورا ل ريكن نهيني بگه هينه دهستي پيشمه رگه^(٨٢).

نموونه بهرپرسي ريخخراوا (زوزان) يا نهيني (ناجي تاها سهعيد) ديژيتت سالا ١٩٨١ من ل كومه لگه ها (بنگوا) ئاهين خوارني وهرگرتن و ب ريكا دوو نه ندامين ريخخراوي كو (نايف ئيسماعيل تاهر) و (بابه كر مستهفا محهمه د) گه هاندنه گوندي ئيكماي، لوپري هندهك نه ندامين دي يين ريخخراوي گه هاندنه دهستي پيشمه رگه^(٨٣)، ديسان نه ندامي ريخخراوا (شهيد نه حمه د رهمه زان) بناڤي (محسن حه جي وهيسي) ديژيتت: "دهستپيكا سالي نه هشتييان دا من ئاهين خوارني بو پيشمه رگه ي گه هاندنه دوو نه شك كو د كه فته باكو ري روزنابي گوندي سيته^(٨٤)، ل دويف ئاخفتنا (نه حمه د حسين مستهفا) نه ندامي شانا (چوار چرا) يا نهيني كو ئاهين خوارني ل دوكانا (سهيد جه لاله ددين بيژه لي) ل كومه لگه ها شيلادزي دكرين ل سالا ١٩٨٤ و دئينا نه گوندي ملي مهيداني و نه ندامين وان (نوري كه نگر زيوه سهري و سه لاهه دين كه نگر زيوه سهري) د گه هاندنه دهستي پيشمه رگه ي هه تا سالا ١٩٨٧ پاش رژيمي گوندين دهو و بهرپن شيلادزي راكرن و هندهك چونه دناف شوره شي و هندهك هاتنه ناف حكومه تي پشتي هنگي ئاهين خوارني مه دبرنه گوندي سگيري و جهه كي دهستنيشانكري دانان و نه ندامي مه ريخخستنن نهيني (نه حمه د كوركوي) د گه هاندنه پيشمه رگه ي^(٨٥).

ههروهسان لدويف ئاخفتنا (زلهيخا شوكري عه بدوللا) نه ندامي ريخخراوا (رونهي) يا نهيني ل ته باخا سالا ١٩٨٦ ب شهڤي پينج دهواريين ب ئاهين خوارني باركري ژ كومه لگه ها سيري بو گوندي (سيريا ژووري) و پاش لبن چيا يين چووي و ده مي گه هشتيه راستا زانگه ها (گه لي بالندا) ده مزيمر ئيكي شهڤي له شكه ري رژيمي ته فه ليكري هه تا ده مزيمر چواري سپيدي و پشتي ته فه نه ماي و ئاهين خوارني يين گه هاندنيه كوچكين گه لي بالندا و ل جهه كي فه شارتي دانايه و پيشمه رگه يين ئاگه هداركري و يين هاتي بو خو برين^(٨٦).

ژ چالايين دي يين ريخخستنن نهيني يين پارتي سنوري ليژنا ناوچا ئاميدي گه هاندنا ده رمان و پيدفيين نوژداري بوو ژ بو پيشمه رگه ي بوڤي مه رهمي چه ندين ريك بكاردئينا بو دهستفه ئينا نا ده رمانان تايهت ژ ده رمانين مالا خو^(٨٧)، لدويف ئاخفتنا (ئيحسان عه بدوللا قاسم): "پيشمه رگه ي داخوازا ده رمان و پيدفيين نوژداري دكر، نه ز چوومه مال چ پيدفيين نوژداري يين سه لاجا مال دا هه ي كومكرن و كرنه زه رفه كي دا و دانه ف هه قالي خو يي ريخخستنن و نهوي گه هاندنه به ري گاري بو پيشمه رگه ي^(٨٨) و گه لهك جاران نه ندامين ريخخستنن نهيني خو ژ قه ستا نه خوش دكر يان كه س و كارين خو يان دايك و بابين خو نه خوش دكرن و دچوونه بنگه هين ساخله مي بو دهستفه ئينا نا ده رمانان و پيدفيين نوژداري بو

أنشطة منظمات الداخلية التابعة للحزب الديمقراطي الكردستاني داخل حدود

لجنة العمادية (١٩٨٠ - ١٩٩١)

خزمتا پيشمه‌رگه و شوره‌شي^(٨٩)، هه‌روه‌سان (ره‌سول نه‌سروللا شه‌عبان) ئه‌ندامی رێکخراوا (شه‌هید ئه‌حمه‌د ره‌مه‌زان) دی‌ژیت: "ده‌می ئه‌ز قوتایی ل ئاماده‌یا دیره‌لوکی، گه‌له‌ک جارانی ژ قه‌ستا نه‌خوش دکر و سه‌ره‌دانا نه‌خوشخانا دیره‌لوکی دکر و ده‌رمان و شرۆب و پیدفیی نوژداری وه‌رگرتن و بو پيشمه‌رگه‌ی ده‌نارتن"^(٩٠)، نموونه‌کا دی (کوردستان عه‌بدوله‌رحمان موحه‌مه‌د) ئه‌نداما رێکخراوا روناھی یا نه‌یئیی دی‌ژیت: "ل ده‌سپینکا سالین هه‌شتیان هه‌تا سالا ١٩٨٦ مه‌ ب هه‌می ریکا هه‌ولدا ده‌رمان و پیدفین نوژداری ب ده‌ستخوڤه‌ بینین هه‌تا گه‌له‌ک جارانی بریکا دایکا خو (مه‌دینا جادر حه‌سه‌ن) و خویشکا خوفریدکرنه‌ نه‌خوشخانا بنگه‌هین ته‌ندروستی ل شیلادزی دیره‌لوکی بومه‌ دئینانه‌ مال و من ژێ دگه‌ل پسمامی خو (سالح موحه‌مه‌د سالح) ب به‌هانه‌یا سه‌ره‌دانی دکرنه‌ چانتکی دا و دبرنه‌ گوندی شیف ئوسمانکا و گه‌هاندنه‌ ده‌ستی پيشمه‌رگه‌ی^(٩١).

ب هه‌مان شیوه‌ (میه‌م که‌ره‌م موحه‌مه‌د) ئه‌نداما رێکخراوا (پره‌یز) یا نه‌یئیی دی‌ژیت: "ده‌رمان و لفاف و پیدفین نوژداری مه‌ ل ده‌رمانخانا دکرین مه‌ دگوتی ئیکی ل گوندی سوتی یان بداسی یی خو بریندارکری مه‌ دبرنه‌ گوندی سیته‌ و پيشمه‌رگه‌ ده‌اتن بو خو دبرنه‌ لیژنی"^(٩٢)، هه‌روه‌سا ره‌مه‌زان حه‌سه‌ن بابه‌کر ئه‌ندامی رێکخراوا (روناھی) یا نه‌یئیی دی‌ژیت: "سالا ١٩٨٢ ئه‌ز چومه‌ نه‌خوشخانا کومه‌لگه‌ها سیری برینپچه‌ک لویری بوو بناڤی (فازل سه‌رنی) من ده‌رمان و پیدفین نوژداری وه‌رگرتن و ب ریکا هه‌فالین خو یین ریکخستنی گه‌هاندنه‌ ده‌ستی پيشمه‌رگه‌ی^(٩٣)، دیسان (شه‌عبان عومه‌ر وه‌یسی)^(٩٤) دی‌ژیت: "ل سالین هه‌شتیاندا ریفه‌به‌ریا گشیا ساخله‌میا ئامیدی ده‌وامی دکه‌ت و گه‌له‌ک ده‌رمان پیدفین نوژداری بو لیژنا ناوچا ئامیدی فریدکه‌ت"^(٩٥).

ریکه‌کا دی ژ بو بده‌سته‌ئینانا ده‌رمان و پیدفین نوژداری رینیشاندهریا پيشمه‌رگه‌یان بوو د ئاف باژیر و کومه‌لگه‌هان دا دکر، ژ بو شه‌لاندا نه‌خوشخانا و بنگه‌هین ساخله‌می و برنا ده‌رمان و پیدفین نوژداری. نموونه‌ (عسمه‌ت ئیقبال ره‌شید) به‌رپرسی رێکخراوا (روناھی) سالا ١٩٨٠ رینیشاندهریا پيشمه‌رگه‌ی دکه‌ت و دئینته‌ ئاف کومه‌لگه‌ها شیلادزی و نه‌خوشخانا شیلادزی ده‌هلین و هندی دشین ده‌رمان و پیدفین نوژداری بو ئاف شوره‌شی دبه‌ن^(٩٦).

ژ چالاکیین دی یین ریکخستنی نه‌یئیی یین پارتی سنوری لیژنا ناوچا ئامیدی گه‌هاندنا چه‌ک و ته‌قه‌مه‌نیان بو پيشمه‌رگه‌، ریکخستنی نه‌یئیی دشیان ریکا ئه‌ندامین خو یین دام و ده‌زگه‌هین له‌شکه‌ری یین رژیمی دا کاردکر بده‌ستخوڤه‌ بین، یان ژ بازار و جه‌ین جودا جودا دکرین^(٩٧)، بو نموونه‌ (خه‌لیل ئه‌مین جه‌لیل)^(٩٨) دی‌ژیت: "ناڤه‌را ١٩٨٠ - ١٩٨٣ ئه‌ز پيشمه‌رگه‌ بووم (شه‌مه‌دین حسین میرزا) فیشه‌کین کلاشینکوفی و نارنجوک بو مه‌ دئینانه‌ گوندی پیران"^(٩٩).

لدویف ئاخفتنا (ره‌مه‌زان حه‌سه‌ن بابه‌کر) ئه‌ندامی رێکخراوا (روناھی) یا نه‌یئیی لده‌ستپیکین سالین هه‌شتیاندا. چویه‌ له‌شکه‌ری ل ده‌قه‌را پینجین گوله‌ توپین ٥٧ دگه‌ل خو ئینا کومه‌لگه‌ها سیری و بریکا ئه‌ندامین خو هه‌نارتنه‌ گوندی نیره‌ بو پيشمه‌رگه‌ی^(١٠٠)، هه‌روه‌سا (عه‌دنان عه‌بدوللا محه‌مه‌د سالح) ئه‌ندامی رێکخراوا (روناھی) یا نه‌یئیی دی‌ژیت: "سالا ١٩٨٤ ی دا (ئه‌یوی ته‌یار)^(١٠١)، دووجارا سندوقین فیشه‌کین کلاشینکوفی دئینانه‌ مالا مه‌، من

ژی فیشهک دکرنه د تهنهکا روینی دا و پاشی روین حه لکره سهر و بقی رهنگی د ئینانه گوندی شیف چنارکی ل روپباری زی ده ربا زکره گوندی سه روکانی ل نزاری زیباریا و رادهستی پیشمه رگهی دکرن^(١٠٢).

نموونه کا دی لسهر چاوانیا برنا ته قه مهنیا و فیشهکا بو پیشمه رگهی (زه کی حه سه ن رهشید) ئه ندای ریکخراوا روپی شین دیژیت: "ل خزیرانا سالا ١٩٨٥ من و هه قالی خو پی ریکخستن (عه لی مسته فا عه بدوللا) سی سندوقین فیشه کین کلاشینکوفی ل کومه لگه ها شیلادزی ل گوهدریژی بارکرن و نایلون دانا سهر و پاشی به فردانا سهرقه و ده می ئه م ل گورستانا شیلادزی بوورین ره بیه کا له شکهری لی هه بوو و دووسه ربا ز هاتنه ده ری و گازی مه کر گوت راوهستن من گوته هه قالی خو تو هه ره، هه ردوو سه ربا ز هاتنه به را وان بزمانی عه ره بی گوئی ئه فه چیه وی زی گوئی (ئلج) ئانکو به فره، سه ربا ز به ری خو دای به فریا حه لییت و چپکین ئافین بین دهینه خواری، ئینا داره ک ل گوهدریژی دا و گوت هه رن، پاش ئینا مه برنه گوندی ئاوکا ل باکو ری روژ ئافای شیلادزی و رادهستی به رپرسی ریکخراوی (به شیر مسته فا عه بدوللا کوکه ری) کرن و ئه وی زی رادهستی پیشمه رگهی کرن^(١٠٣)،

ههروه سا لدویف ئاخفتنا (عابیدا محمه د ئه حمه د): "سالا ١٩٨٥ فه وچه کا له شکهری رژیما به عس ل روژه لاتی جسرئ دیره لوکی هه بوو، شیا سی سندوقین فیشه کین کلاشینکوفی لی ب دزیت و ب به هانه یا خواندنی هه ر جار بیست فیشه ک دکرنه به ریکین خودا و دبرنه سه رده شتا دیره لوکی (چه می دهشت) ددانانه جهه کی دهستنی شانکری و پشتی هه می بری رادهستی پیشمه رگهی بین ریکخراوا تیکوشین کرن^(١٠٤).

ژ چالاکین دی بین ریکخستنین نهینی گه هاندنا پیدفین نفیسینی وه کی پینوس، کاغه ز، حبری چاپی بو پیشمه رگهی، بو نموونه (ته و فیک ئه بوزه یید عه لی)^(١٠٥) به رپرسی ریکخراوا (روناهی) ل باکووری کوردستانی کو هه ر سهر ب لیژنا ناوچا ئامیدی فه بوو دیژیت: "ل سالی ن هه شتیان گه له ک جارن من بارین کاغه زان ژ باکووری کوردستانی ب نهینی ده ربا زی لیژنا ناوچا ئامیدی کرینه، نه خاسمه ژ به ر به لافوکی زیده و نفیسا ران هه ر زوی پیدی دبوونی^(١٠٦)، دیسان (هاشم عه بدولباقی) ئه ندای ریکخراوا شه هید (ئه حمه د ره مه زان) دیژیت: "ده ستپیکا سالی ن هه شتیان دا ده می ئه ز قوتا بی ل شیلادزی و ده می بینقه دانی زفری مال ل گوندی سیته من پیدفین نفیسینی دگه ل خو دبرن و رادهستی پیشمه رگهی کرن^(١٠٧).

ل دو یف ئاخفتینا ئه نداما ریکخستنین نهینی (عابیدا موحه ممه د ئه حمه د) ده می قوتا بی ل باژیری دهوکی دچوو په رگه هی گه له ک پیدفین په رگه هی دکرین ب نا فی هه قالین خو بین کچ ل به شی نافخوبی، بقی رهنگی دئینانه مال ل دیره لوکی دکرنه دنا ف زه رفین نایلونی دا و دنا ف کیمیای یان زلی ئاژه لی دا د فه شارتن، چونکی بابی وی جوتیار بوو و ب فی رهنگی دبرنه سه رده شتا دیره لوکی و رادهستی پیشمه رگهی دکرن^(١٠٨)، ههروه سا ئه ندای ریکخستنا نهینی (ته یار سه لیم عیسا)^(١٠٩) دیژیت: "ده می ئه ز پیشمه رگه گه له ک جارا بارین کاغه ز بو مه ده اتن و خوینا ئه ندامین ریکخستنین نهینی پیقه بوو کو ب ریکی فه ده اتنه شه هیدکرن لی ئه و باره به ره رهنگه کی دگه هاندنه باره گاین پیشمه رگهی^(١١٠).

ده ره ئه نجم

بشتی ب دویماهی ئینانا فی فه کۆلینی، ئەم گەهشتینە هۆمارە کا ئەنجامان، ژ وان:

١. ریکخستنێن نهێنی باسکی سیاسی یی بزافا رزگاربخوازی بوو دناف جهرگی دۆژمی دا و خه لکی سفیل د ریکئیخست و ئاراسته دکر پیخه مهت خزمه تکرنا ئارمانجین شوره شی.
٢. به لافکرنا هزرا نه ته وه پی و شهر مزارکرنا دۆژمی ب ریکا به لافۆکان ل جهین گشتی ژ کارین سه ره کی یین ریکخستین نهێنی بوون، کو چه که کێ هه ره کاریگه ری دهر وونی بوو بدژی رژی، نه خاسمه رژی هه ره به لافۆکه ک وه ک مه فره زه یه کا پيشمه رگه ی ددیت!
٣. ریکخستنێن نهێنی روله کێ مه زن د هاریکاری و پشته فانی پيشمه رگه ی دا د گپرا بریکا گه هاندنا پیزانینان لسه ر لفینین دۆژمی و زنده باری هاریکاری لوجستی، ماددی و مه عنه وی.
٤. ریکخستنێن نهێنی رینیشاندهریا پيشمه رگه ی دکر بو ناف جهرگی دۆژمی ژبو ئەنجامدانا چالاکیین له شکه ری دژی دامو ده رگه هین رژیما به عس .
٥. ریکخستنێن نهێنی رادبون بجه ئینانا هه ره فه رمانه کا ژلای سهر کردایه تیا پارتی و شوره شی فه دهر دکه فیت .

به راویز

(١) بوسه: بنه مایه کێ تابه تی سه ربازی یه، جو ره که ژ خو فه شار تی و ده ست وه شان ه کا به زه، یی کو هیزا به رامبه ر پیزانین لسه ره هه بن، ئەفه ژ ب پلانه کا ئاماده کری و دوو جوران ده یته ئەنجامدان، یا ئیک بوسا یا به لزه ده یته دانان ژ به ر ده سته فتن پیزانین به لزه لسه ره هیزا دژمی دا ده می فه کیشانا وان ته نجام دده ن، یا دووی بوسه یا پلان بو دانایه کو زور ب هویری و ب به رچافوه رگرتنا هه ره جو ره ئاماده کاریه کا دژمی ده یته دارژتن، بو پتر پیزانین بنیره: خدر هه مزه، بوسه دانان، گو فاری ده نگی پيشمه رگه، ژماره (٣)، شوباتا ١٩٩٨، ل ٣٢؛ ئاراس میرخان، مه سه له ی سه ربازی و ستراتجی شه ر، گو فاری ده نگی پيشمه رگه، ژماره (٢)، تشرینی دووم ١٩٩٧، ل ٣٣؛ خورشید عبدی عبدالله، بوسه، گو فارا پيشمه رگه، ژماره (٤)، ئادار ١٩٩٧، ل ٤٨.

(٢) حسین ئوسمان که له ش (بابی کوفان)، پيشمه رگه یه ک: ژیان و بیره اتن (١٩٦١ - ٢٠١٤)، چ ٢ (دهوک: ب. س)، ل ١٥٦؛ چافبیکه فتن دگه ل ئەحمه د موحه ممه د موحه ممه د سه لیم یی ناسیار ب (ئهمه د نه فرۆز)، ٢٩ / ٩ / ٢٠٢٥، ئامیدی. نافیری ل سالا ١٩٥٥ ل ئامیدی ژ دایکبوویه، ل سالا ١٩٧٦ په یوه ندی ب ریکخستنێن نهێنی یین پارتی دکه ت دگه ل شانا چنارۆک لژیر نا ئی نه یی (ئاخ)، ل سالا ١٩٨١ دبیته پيشمه رگه و چه ندین پلو و پوست وه رگرتینه و نوکه ژی به رپرسی دو یفچوون و ریکخستی یه ل لقا ١٨ یا پارتی ل. ئامیدی

(٣) چافبیکه فتن دگه ل محسن ئەحمه د ئیبراهیم یی ناسیار ب محسن سگیری، ١٦ / ١٢ / ٢٠٢٤، دهوک، نافیری ل سالا ١٩٧١ ل گوندی سگیری سه ر ب ده فها نه یلیا ژ دایکبوویه، سالا ١٩٨٤ په یوه ندی ب ریکخستنێن نهێنی یین پارتی دکه ت دگه ل شانا (حسار) کو سه ر ب ریکخراوا شه هید (عه بدولره حمان همدی) بوو و نا ئی وی یی نه یی (ئومید) بوو. ل سالا ١٩٨٦ دبیته پ. م.، ل سالا ١٩٨٨ ئاواره ی تورکیا و ئیرانی دبیت، ل سالا ١٩٩١ فه گه ربایه کوردستانی و چه ندین پله و پوستین حیزی وه رگرتینه. ل سالا ٢٠٢١ دبیته ئەندامی لبوا سی یا پاراستنا دام و ده رگه هین نه فتی، نوکه ژی ئانجیی با ژیری دهوکی یه.

(٤) چافبیکه فتن دگه ل فه تاح محمه د شه ریف هه سه ن، ٢٤ / ٩ / ٢٠٢٤، شیلادزی، نافیری ل سالا ١٩٥٧ ل گوندی به نستان لسه ر ب ده فها ریکان ژ دایکبوویه، سالا ١٩٨٠ په یوه ندی ب ریکخستنێن نهێنی یین پارتی کریه دگه ل ریکخراوا (پره یز) و پاشی دبیته به رپرسی شان ه کا سه ره کی بنا ئی (هیفی) و نا ئی وی یی نه یی (رویار) بوو. ل ریکه فتی ١٣ / ٧ / ١٩٨٦ ژلای رژیما به عس فه ده یته گرتن و پاشی ده یته فه گو هاستن بو زبندانا ئەبو غریب. ل ٨ / ٨ / ١٩٨٨ به ر لیویری دکه فیت و ده یته ئازادکر. ل سالا ١٩٩٤ وه ک ماموستا ل نافنجیا

سیریی دهیتته دامه زرانندن. پاشی دبیتته سه ره پهرشت ل پهروهردا ئامیدی. ل سالا ٢٠٢٠ خانه نشین بوویه، نوکه ژئی ئاکنجیی ناحیا شیلادزی یه.

(٥) چافپیکه فتن دگهل عه بدوللا به شار سالح، ٢٠٢٥/٢/١٢، زاخو. نافبری ل سالا ١٩٥٤ ژ دایکبوییه، سالا ١٩٧٢ ئی په یوه ندیی ب شوره شا ئه یلوی دکهت. ده ستیپکا شوره شا گولانی په یوه ندیی ب ریکخستنن نهیی یین پارتی کریمی ب ریکا موحه ممد غازی سه عدی و ناڤی وی پی نهیی (مشار) بوو. ل سالا ١٩٧٧ ئی ژلابی رژیما به عس فه هاتیه گرتن بو ماوی سئ سالان ل ئه بو غریب، سالتن هه شتیان په یوه ندیی ب شوره شا گولانی کریمی و بوویه کادر هه تا سالا ١٩٨٨ و پشتی سه ره لدانا بهارا ١٩٩١ کارئ حیزی کریمه د لیژنا زاخو و لیژنا باتیفا دا. سالا ٢٠٠٠ دبیتته کارگری لقی هه شت یا پارتی ل زاخو. سالا ٢٠٢٤ دبیتته بهرپرستی ده زگه هئ ئه یلوی ل زاخو، نوکه ئاکنجیی باژیری زاخویه.

(٦) ئه حمده ره مه زان عه بدوللا: سالا ١٩٥٥ ئی ل گوندی هوسی ده فه را ریکان ژ دایکبوییه، ل سالا ١٩٧٩ ئی په یوه ندیی ب شوره شی دکهت و دبیتته پیشمه رگه دگهل مه فره زا مسته فا نژیوهی و پشکداری د چه ندین شهرا دا کریمه و ل سالا ١٩٨١ ئی د شه ره کئ دا دگهل رژیما به عس ل ده ره جا هیتوتی (گه لی سیریکی) شه هید دبیت لهورا ناڤی ریکخراوی کره (شه هید ئه حمده ره مه زان)، چافپیکه فتن دگهل مه هدی ره مه زان عه بدوللا، ٢٠٢٥/٥/٢١، شیلادزی. نافبری ژ دایکبوییه سالا ١٩٥٨ ئی و دبیتته برایی شه هیدی، نوکه ئاکنجیی کومه لگه ها سیری یه.

(٧) عومه رخان ئه حمده میرخان پی ناسیار ب عومه رخان باوانی سالا ١٩٥٥ ل گوندی باوان ل ده فه را ریکان ژ دایکبوییه. ل سالا ١٩٨٦ ئی دبیتته بهرپرستی ریکخراوا کوره ژار یا له شکه ری سه ر لژنا گولان فه بو و پشکداری چه ندین شهرو و داستانان دا کریمه. ل ١٩٨٧/٨/٢٦ ئی که فیتته ده ستی رژیما به عس دا فه گوهاستیه زیندانا سه رسینکی و پاش دهوکی و زاخو و کهرکوکی و ئه بو غریب و ب درندانه ترین شیوه هاتیه ئه شکه نجه دان. ل ٢٤ ره مه زان ١٩٨٨ ئی هاتیه سیداره دان، چافپیکه فتن دگهل شغان عومه رخان ئه حمده، ٢٠٢٤/١٠/٢٨، شیلادزی. نافبری دبیتته کورئ شه هیدی و ژ دایکبوییه سالا ١٩٨٣ ئی و پیشمه رگه پی زیره فانی یه ل میحوه ری به دریی ده وای دکهت و نوکه ژئی ئاکنجیی ناحیا شیلادزی یه.

(٨) چافپیکه فتن دگهل ره سول نه سرولا شه عبان، ٢٠٢٤/١٠/١٢، شیلادزی. ره سول نه سرولا شه عبان : ل سالا ١٩٦٨ ئی ل گوندی سیته ده فه را ریکان ژ دایکبوییه، ل سالا ١٩٨٧ ئی بوویه پیشمه رگه و ل سالا ١٩٨٨ ئی ئاواره ی تورکیا و پاش ئیرانی بوویه. ل سالا ١٩٩١ ئی فه گه ریا به فه کوردستانی و ل سالا ١٩٩٢ ئی بوویه ئه ندای ریکخراوا سیری و ل سالا ١٩٩٤ ئی بوویه ئه ندای ریکخستنا شیلادزی و پشتی هنگی چه ندین پله و پوستین حکومی و حیزی وه رگرتنه. ل سالا ٢٠٢٣ ئی خانه نشین بوویه له سه ر پلا عه قید و نوکه ژئی ئاکنجیی ناحیا شیلادزی یه.

(٩) چافپیکه فتن دگهل شغان عومه رخان ئه حمده، ٢٠٢٤/١٠/٢٨، شیلادزی

(١٠) هاشم عه بدولباقی نه سرولا پی ناسیار ب هاشم سیته سالا ١٩٦٩ ئی ل گوندی سیته ده فه را ریکان ژ دایکبوییه. سالا ١٩٨٥ ئی په یوه ندیی ب شوره شی دکهت دبیتته جیگری ریکخراوا کوره ژار یا پ.م و ل سالا ١٩٨٧ ئی دبیتته بهرپرستی ریکخراوا کوره ژار یا پ.م. و ل سالا ١٩٨٨ ئی ئاواره ی ئیرانی بوویه. ل سالا ١٩٩١ ئی فه گه ریا به فه کوردستانی و ل سالا ١٩٩٢ ئی بوویه ئامر هیز و ل سالا ١٩٩٤ ئی دا بوویه ئامر فه وجئ ١٩ سوپای ئیک و ل سالا ١٩٩٦ ئی دا بوویه جیگری لیوایا دوازه یا ئامیدی و ده همان سال دا بوویه ئامر لیوایا سیه و سئ. و ل سالا ١٩٩٧ ئی بوویه بهرپرستی کهرتی ئیک ل شیلادزی. و ل سالا ١٩٩٨ ئی بوویه بهرپرستی مانگی شکی. و ل سالا ٢٠٠٠ ئی بوویه بهرپرستی عه مه لیا تیت سوپای ئیک ل سکرینی و ل سالا ٢٠٠٤ ئی بوویه جیگری سوپای دوو پی سکرینی سه ر ب فه رمانده یا زیره فانی فه و ل سالا ٢٠٠٥ ئی بوویه بهرپرستی سوپای پینج پی سه ر ب فه رماندا دهوکی فه و ل سالا ٢٠١١ ئی بوویه ئامر لیوایا هه شت یا سه ر ب وه زاره تا پیشمه رگه فه. ل سالا ٢٠١٧ ئی بوویه جیگری میحوه ری روزناتا یا دیجله (میحوه ری هه شت بوو). ل سالا ٢٠٢٤ ئی بوویه فائید فرقی سئ پی دهوکی ل وه زاره تا پیشمه رگه ی و ل سه ر کارئ خو پی به رده وامه و نوکه ژئی ئاکنجیی دهوکی یه. چافپیکه فتن دگهل هاشم عه بدولباقی نه سرولا، ٢٠٢٥/٥/٣، دهوک.

(١١) هه مان چافپیکه فتن.

(١٢) که مال یاسین موحه ممد پی ناسیار ب مه لا که مال به نستانی ل سالا ١٩٥٧ ئی ل گوندی به نستان ل ده فه را ریکان ژ دایکبوییه، په یمانگه ها ماموستایان ل مویسل سالا ١٩٧٢ تمام کریمه. ل سالا ١٩٨٢ کولیژا شه ریعه ت

أنشطة منظمات الداخلية التابعة للحزب الديمقراطي الكردستاني داخل حدود

لجنة العمادية (١٩٨٠ - ١٩٩١)

ل بهغدا تمام كرية. ل ساللا ١٩٨٣ ئ وهك ماموستا ل قوتابخانا نافنجيا شيلادزى هاتيه دامهزراندن. ل ساللا ٢٠٠٥ ئ بويه سهپرهرشتيار ل پهروهردا ئاميدى و دهه مان دهمدا بو ئيكهم بهرپرسى سهنتهري رهوشنييري ل شيلادزى . ل ساللا ٢٠٢٠ ئ هاتيه خانه نشينكرن نوكه زى ئاكنجى شيلادزى يه. چافپيكه فتن دگهل كه مال ياسين موحه ممه د، ٢٠٢٤/١٠/٧، شيلادزى.

(١٣) موحه ممه د ياسين: ل ساللا ١٩٦٢ ل گوندى بهنستان دهفهرار ريكان ژ دايكبوويه، فهريمانبهره ل ئه ووقافا ئاميدى و ل ساللا ٢٠٢٥ هاتيه خانه نشينكرن، نوكه زى ئاكنجى ناحيا شيلادزى يه، چافپيكه فتن دگهل موحه ممه د ياسين موحه ممه د، ٢٠٢٤ /١٠ / ٨، شيلادزى.

(١٤) چافپيكه فتن دگهل كه مال ياسين موحه ممه د، ٢٠٢٤/١٠/٧، شيلادزى.

(١٥) چافپيكه فتن دگهل رهسول نهسروللا، ٢٠٢٥/١٠/١٢، شيلادزى .

(١٦) سبجى تيلي شهعبان: ساللا ١٩٥٧ ئ ل گوندى سيته دهفهرار ريكان ژ دايكبوويه. ساللا ١٩٨٧ دببته پيشمه رگه و نوكه خانه نشينه و ئاكنجى ديروهلوئى يه. چافپيكه فتن دگهل سبجى تيلي شهعبان، ٢٠٢٥/١٠/٣١، ديروهلوئى. (١٧) هه مان چافپيكه فتن.

(١٨) قاسم حه جى وهيسى: ساللا ١٩٦٤ ئ ل گوندى سيته دهفهرار ريكان ژ دايكبوويه. و ل ساللا ١٩٨٨ ئ ئاواره ي توركي و ئيراني بوويه . ل ساللا ١٩٩١ ئ فه گه ربايه فه كوردستاني ساللا ١٩٨٧ دببته پيشمه رگه و هه تا نوكه زى ي ل سهر كارى خو بهرده وامه و ئاكنجى كه مپا سيري يه. چافپيكه فتن دگهل قاسم حه جى وهيسى ٢٠٢٤/١٠/٨، كه مپا سيري .

(١٩) چافپيكه فتن دگهل قاسم حه جى وهيسى ، ٢٠٢٤/١٠/٨، كه مپا سيري .

(٢٠) محسن حه جى وهيسى: ل ساللا ١٩٦٧ ل گوندى سيته سهر ب دهفهرار ريكان ژ دايكبوويه، ل ساللا ١٩٨٤ دببته پيشمه رگه، ل ساللا ١٩٨٨ ئاواره ي توركي و ئيراني دببته، ل ساللا ١٩٩١ فه گه ربايه كوردستاني و بهرده وامي دده ته خه باتى و ل ساللا ٢٠١٠ خانه نشين بوويه و نوكه زى ئاكنجى كه مپا سيري يه، چافپيكه فتن دگهل محسن حه جى وهيسى، ٢٠٢٥ /٣ /١٨، كه مپا سيري .

(٢١) چافپيكه فتن دگهل رهسول نهسروللا شهعبان ، ٢٠٢٤/١٠/١٢، شيلادزى.

(٢٢) ناجى تاها سهعيد ي ناسيار ب ناجى تاها بهروارى : ساللا ١٩٦٣ ئ ل گوندى ئيكملا بهروارى بالا ژ دايكبوويه، خواندنا سهره تاي ل گوندى هتسي و يا نافنجى ل كاني ماسى و يا ئاماده ي ل ئامادها برايه تي ل دحوئى خواندنيه، ل ساللا (١٩٨٦ - ١٩٨٧) پشكا بايلوجى ل كوليزا پهروهردى ل مويسل دويماهيميك ئينايه. پشكدارى د سهرهلدانا بهارا ١٩٩١ ئ دا كرية. ل كوچا مليونى دا ئاواره ي توركي دببته. ل ساللا ١٩٩٢ ئ كادر ل پشكا راكه هاندنا پارتى يا لقا ئيك و دهه مان دهمدا وهكو ماموستا هاتيه دامه زراندن و ل ساللا ٢٠١٢ ئ بويه سهپرهرشتيار ل پهروهردا دهوئى و ي بهرده وامه لسهر كارى خو و نوكه زى ئاكنجى دهوئى يه . چافپيكه فتن دگهل ناجى تاها سهعيد ي ناسيار ب ناجى تاها بهروارى ، ٢٠٢٥/٢/١٣، دهوك.

(٢٣) عه بدولره حمان عه بدوللا مهحمود ي ناسيار ب عه بدولره حمان شيلازى: ل ساللا ١٩٥٧ ل گوندى شيلازا ل دهفهرار بهروارى بالا سهر ب ناحيا كانيماسى فه ژ دايكبوويه، ل ساللا ١٩٨٨ ئاواره ي توركي بوويه، ل ساللا ١٩٩٤ فه گه ربايه كوردستاني و دببته پيشمه رگه ئه فجا دببته كادري ريخستى ل سوپاي ١٤ ل فهريماندا دهوئى، ل ساللا ٢٠١٠ خانه نشين بوويه و نوكه زى ئاكنجى تهناهي يه، چافپيكه فتن دگهل عه بدولره حمان شيلازى، ٢٠٢٥ /٧ /٧، تهناهي .

(٢٤) چافپيكه فتن دگهل ناجى تاها سهعيد ي ناسيار ب ناجى تاها بهروارى ، ٢٠٢٥/٢/١٣، دهوك.

(٢٥) هه مان چافپيكه فتن.

(٢٦) چافپيكه فتن دگهل عه بدولره حمان عه بدوللا مهحمود ي ناسيار ب عه بدولره حمان شيلازى ، ٢٠٢٥/٧/٧، تهناهي .

(٢٧) نايف ئيسماعيل تاهر: ساللا ١٩٦٢ ئ ل گوندى بينگداد ل دهفهرار بهروارى بالا سهر ب ناحيا كاني ماسى فه ژ دايكبوويه ، ساللا ١٩٧٢ ئ چويه قوتابخانى ل گوندى تروانش و پاش يا نافنجى ل كومه لگه ها بيرسى و چوارى ئاماده ي زى ل دهوئى قوتابخانا برايه تي خوانديه . ل ساللا ١٩٨٢ ئ دببته پيشمه رگه و ساللا ١٩٨٨ ئ ئاواره ي توركي دببته و ل ساللا ١٩٩١ ئ فه دگه ربه فه كوردستاني ل قه دشى و ل ساللا ١٩٩٣ ئ دا دببته ئه ندامى ئاسايشى و ي بهرده وامه ل سهر كارى خو ، نوكه زى ئاكنجى دهوئى يه. چافپيكه فتن دگهل نايف ئيسماعيل تاهر ، ٢٠٢٥/٢/١٣، دهوك.

(٢٨) هه مان چافپيکه فتن.

(٢٩) عيسا عهبدوللا موسا صالح: ل سالا ١٩٦٦ ل گوندی بیگداودا ل دهفهره بهرواری بالآ سهر ب ناحیا کانیماستی فه ژ دایکبوویه، ل سالا ١٩٨٢ بوویه پیشمه رگه، نه فجا کادری بیته لی ل لقا ١، ل ١٩٨٨ ئاواره ی تورکیا بوویه، ل ١٩٩١ فه گه ریا به کوردستانی و بهرده و امی دده ته کار ی خو، ل سالا ٢٠٠٥ دبیته نه ندای لقا ١٨ ل نامیدی، نوکه زی بهرپرسی بیته لی ل لقا ١٨ نامیدی، بو پتر پیزانینان بنیره: عيسا عهبدوللا بیگداودی، بیرهاتن و خه باتین شوره شگری (دهوک: ٢٠٢٢).

(٣٠) هه مان ژیدره، ل ٢١.

(٣١) عسمه ت ئیقبال رهشید رهشید: سالا ١٩٦٦ ل گوندی بیو ل دهفهره نیره ژ دایکبوویه، سالا ١٩٧٢ ل خواندنا سهره تاپی ل گوندی تمام کره، ل سالا ١٩٨٢ ل په یوه ندی ب شوره شی دکه ت و دبیته کادری ریکخراوا عهبدولعه زیز دهیته دهفهره نیره و ریکان و بهرده و ام سهره رشتیا ریکخراوا رونا هی یا نهی دکه ت. ل سالا ١٩٨٥ ل هاتیه فه گه هاستن بو لیژنا ئاکری و ل سالا ١٩٨٧ ل جاره کا دی هاتیه فه گه هاستن بو لیژنا گولان دبیته جیگری ریکخراوا تیکوشین د هه مان سال دا بهرپرسی ریکخراوی حه سه ن سه لیم بریندار دبیت و د چیته ئیرانی و نافری دبیته بهرپرسی ریکخراوی. و ل سالا ١٩٩١ ل فه گه ریا به کوردستانی و دبیته بهرپرسی ریکخستنی ل شیلادزی و پاش سیری و ل سالا ١٩٩٣ ل دا دبیته ئامر هیژ له شکه ری چل و سی ل نامیدی، و پشکدار پی د کونگری پارتی پی یازدی و دوازدی دکه ت. نوکه زی د پاراستنی دا کار دکه ت ب پلا عه قید، نوکه زی ئاکنجی ته ناهی یه. چافپيکه فتن دگه ل عسمه ت ئیقبال رهشید، ٢٠٢٥/٧/٨، ته ناهی ی.

(٣٢) هه مان چافپيکه فتن.

(٣٣) خه لکی گوندی گوه رزی یه و کادر بو ل دهفهره نیره و ریکان.

(٣٤) چافپيکه فتن دگه ل عسمه ت ئیقبال.

(٣٥) ره مه زان حه سه ن با به کر: ل سالا ١٩٥٨ ل گوندی چی سهر ب دهفهره دوسکی ژووریا ژ دایک بوویه، ل سالا ١٩٧٨ رژیما به عس خه لکی گوندی فه گه هاستینه کومه لگه ها زوره ملی ل سیری، ل ١٩٨٨ ئاواره ی تورکیا و ئیرانی بوویه، ل ١٩٩١ فه گه ریا به کوردستانی و بوویه پیشمه رگه و ل ٢٠٠٨ خانه نشین بوویه و نوکه زی ئاکنجی ل ناحیا شیلادزی.

(٣٦) هه مان چافپيکه فتن.

(٣٧) زله یخا شوکری عهبدوللا ناسیار ب شوخی: ل سالا ١٩٥٥ ل گوندی چی سهر ب دهفهره دوسکی ژ دایکبوویه. ل سالا ١٩٨٨ ل ئاواره ی تورکیا بوویه. ل سالا ١٩٩٢ فه گه ریا به کوردستانی و بهرده و امی دیته کاری ریکخستنی و هه تا نوکه زی یا بهرده و امه. و ئاکنجیا که مپا سیری یه. چافپيکه فتن دگه ل زله یخا شوکری عهبدوللا، ٢٠٢٥/١/٢، که مپا سیری.

(٣٨) هه مان چافپيکه فتن.

(٣٩) عه دنان عهبدوللا موحمه د صالح: ل سالا ١٩٦٧ ل گوندی سیریا که فن سهر ب ناحیا شیلادزی فه ژ دایکبوویه، ل سالا ١٩٩٦ بوویه پیشمه رگه و خه باتی دکه ت، ل سالا ٢٠١٣ خانه نشین بوویه و نوکه زی ئاکنجی سیریا ژیری یه، چافپيکه فتن دگه ل عه دنان عهبدوللا موحمه د صالح، ل گوندی وی، ٢٠٢٥ / ١ / ١٠.

(٤٠) هه مان چافپيکه فتن.

(٤١) کوردستان عهبدولره حمان موحه ممه د: ل سالا ١٩٦٥ ل گوندی هوره سهر ب دهفهره ریکان ژ دایکبوویه. خواندنا سهره تاپی ل گوندی تمام کره، ل ١٩٨٦/٧/١٢ ل په یوه ندی ب شوره شی دکه ت ل سالا ١٩٨٧ بوویه ماموستا یا شوره شی، ئاواره ی تورکیا بوویه. ل سالا ١٩٩١ فه گه ریا به کوردستانی دبیته نه ندایا ریکخراوا ریکخستنی ل شیلادزی و د هه مان ده مپا بوویه ماموستا ل قوتابخانا شیلادزی یا کچان. ل سالا ١٩٩٢ دبیته بهرپرسی ریکخراوه کا نافرته تان و نه ندایا ریکخراو حیزبی ژی بو و ل سالا ١٩٩٥ دبیته نه ندایا لقا هه ژده یاپارتی ل نامیدی ل کونگری سیزدی دبیته کارگیرا لقا هه ژده هه تا کونگری چاردی و نوکه زی ریکخستنا دهوکی به شی ریکخستنی بهرپرسی هوبا شه هیدانه و ئاکنجیا دهوکی یه. چافپيکه فتن دگه ل کوردستان عهبدولره حمان موحه ممه د، ٢٠٢٥/٤/٢٨، دهوک.

(٤٢) ئاماده نه بوو باخفیت.

(٤٣) هه وه خان حه جی عومه ر: ل سالا ١٩٦٨ ل گوندی هوره سهر ب دهفهره ریکان ژ دایکبوویه، ل سالا ١٩٨٦ ریکخستنا وان یا نهی (روناهی) ئاشه کرا دبیت، په یوه ندی ب شوره شی فه دکه ت و دبیته نوزدارا شوره شی، ل

سالا ١٩٨٨ ئاوارهى تورکيا و ئيراني دبيت، ل ١٩٩١ فه گهرياه كوردستاني و دبیته بهرپسا ئافرهتان ل شيلادزی و دهه مان دهمدا كاری حيزی ژى دکهت و ل سالا ١٩٩١ وهك په رستار هاتیه دامه زراندن ل نه خوشخانا شيلادزی، نوکه ژى ل نه خوشخانا ١١ ئاداری ل دهوکی کاردکهت، جافپیکه فتن دگه ل هه وه خان حه جی عومه ر، ٢٠٢٥ / ٥ / ٢٧، دهوک.

(٤٤) چافپیکه فتن دگه ل کوردستان عه بدولره حمان موحه ممه د، ٢٠٢٥ / ٤ / ٢٨، دهوک.

(٤٥) چافپیکه فتن دگه ل هه وه خان حه جی عومه ر، ٢٠٢٥ / ٥ / ٢٧، دهوک.

(٤٦) عه لی تیلی : سالا ١٩٤٥ ئ ل گوندی بیبول ده فها نیروه ژ دایکبویه ، خواندنا سه ره تایی ل گوندی بیبولی نافنجی ل ئامیدی تمام کره ، ل سالا ١٩٦١ ئ دا دبیته پیشمه رگه و بشکداری چه ندین شه ران دا کره هه تا سالا ١٩٧٥ ئ. ل ده می شوره شا گولانی دا رژیما به عس خه لکین گوندی فه گوهاستنه کومه لگه هیئ ب زوری نافبری ب خیزانفه د چیه باکورئ کوردستانی . پاش دزفیه فه ناف شوره شی دا و روله کئ سه ره کی دبیت ل نیره نکرا ریکه سنین پارتی ل ده فها نیروه و ریکان. ل سالا ١٩٨٨ ئ ل ئاواره ی ئیرانی بوویه . ل سالا ٢٠١٠ ئ کونگری پارتی بی دوازی مه دالیا بارزانی وه ردگریت. و نوکه ژى ئاکنجی دهوکی یه . چافپیکه فتن دگه ل هشیار عه لی تیلی ، ٢٠٢٥ / ٧ / ١٢، دهوک.

(٤٧) عه لی رهشید عه زیز : ل سالا ١٩٦٤ ئ ل گوندی هیتوتی ژ دایکبویه ، ل سالا ١٩٧٩ رژیما به عس خه لکین گوندی هیتوتی فه گوهرنه کومه لگه هیئ ب زوری ل دیره لوکی . سالا ١٩٨٣ ئ په یوه ندی ب شوره شی دکهت و دبیته پیشمه رگه . ل سالا ١٩٨٥ ئ دبیته بهرپرسی ئیکه تیا قوتابیان ل گوندی شیفی و کانی پینگی و هیتوتی . ل سالا ١٩٨٨ ئ ل ئاواره ی ئیرانی دبیت . ل سالا ١٩٩١ ئ فه دگه ریته کوردستانی د کونفرانسئ سالا ٢٠١٢ - ٢٠١٣ دبیته کارگری لیژنا ناوچا دیره لوکی و هه تا نوکه ژى بی بهرده وامه د کاری ریکه سنئ دا . چافپیکه فتن دگه ل عه لی رهشید عه زیز، ٢٠٢٤ / ١٠ / ٣١، کومه لگه ها هیتوتی.

(٤٨) ز عهیم شوکری : ل سالا ١٩٦٧ ئ ل گوندی هیتوتی ژ دایکبویه ، ل سالا ١٩٨١ په یوه ندی ب شوره شی دکهت و دبیته پیشمه رگه دگه ل ریکه راوا زیتر ته یب . ل سالا ١٩٨٤ ئ دبیته جیگری ریکه راوا هندرین ، ل سالا ١٩٨٨ ئ ئاواره ی تورکيا دبیت . ل سالا ١٩٩١ ئ فه دگه ریته کوردستانی . سالا ١٩٩٥ ئ بویه بهرپرسی به تالیونا دوو سه ر ب هیزا (١٠٥) ئ سوپای بارزان . پشتی هنگی چه ندین پله و پوستان وه ردگریت و ل ٢٤ / ١٢ / ٢٠١٤ ئ شه ری دگه ل تیرورستین داعش ل شه ری گوندی سولتان عه بدوللا ل میحوه ری گویر شه هید دبیت . چافپیکه فتن دگه ل هه ژار زه عهیم شوکری، ٢٠٢٥ / ٥ / ٢٤، کومه لگه ها هیتوتی.

(٤٩) چافپیکه فتن دگه ل عه لی رهشید عه زیز، ٢٠٢٤ / ١٠ / ٣١، کومه لگه ها هیتوتی.

(٥٠) هه مان چافپیکه فتن.

(٥١) هه ژار زه عهیم شوکری، ٢٠٢٥ / ٥ / ٢٤، کومه لگه ها هیتوتی.

(٥٢) له زگین حه سه ن رهشید : سالا ١٩٦٧ ئ ل گوندی دیره لوکا که فن ژ دایکبویه ، سالا ١٩٨٢ ئ دبیته پیشمه رگه . سالا ١٩٨٦ ئ ل بهر نه ساخی دهیته نسف رژیمی دا بو چاره سه ری . ل سالا ١٩٨٨ ئ ژلایی رژیما به عس فه دهیته گرتن و ده می دهیته ئازادکرن مالا خو دبه ته باژیری دهوکی و ل سالا ١٩٩١ ئ دبیته پیشمه رگه و ل سالا ١٩٩٥ ئ دبیته ئه فسه ری ئیداری بی به تالیونا دهه یا له شکه ری تایبه تی دوو و ل سالا ٢٠٠٩ ئ خانه نشین دبیت لسه ر پلا ملازم و نوکه ئاکنجی دیره لوکی یه . چافپیکه فتن دگه ل له زگین حه سه ن رهشید ، ٢٠٢٥ / ٥ / ٢٥، دیره لوک.

(٥٣) چافپیکه فتن دگه ل له زگین حه سه ن رهشید ، ٢٠٢٥ / ٥ / ٢٥، دیره لوک.

(٥٤) چافپیکه فتن دگه ل فه تاح موحه ممه د شه ریف، ٢٠٢٤ / ٩ / ٢٤، شیلادزی.

(٥٥) چافپیکه فتن دگه ل هاشم عه بدولباقی نه سروللا بی ناسیار هاشم سیته ی، ٢٠٢٥ / ٥ / ٣، دهوک.

(٥٦) چافپیکه فتن دگه ل ره مه زان حه سه ن بابه کر، ٢٠٢٥ / ١ / ٢٥، کومه لگه ها تریژانی.

(٥٧) چافپیکه فتن دگه ل محسن نه حمه د ئیبراهیم بی ناسیار ب محسن سگری، ٢٠٢٤ / ١٢ / ١٦، دهوک.

(٥٨) چافپیکه فتن دگه ل ناجی تاها سه عید، ٢٠٢٥ / ٢ / ١٣، دهوک.

(٥٩) چافپیکه فتن دگه ل ئیحسان عه بدوللا قاسم بی ناسیار ب ئیحسان ئامیدی، ٢٠٢٥ / ١ / ٢٧، دهوک.

(٦٠) هه مان چافپیکه فتن..

(٦١) چافپیکه فتن دگه ل ئیسماعیل قه نجو عه بدولجه بار، ٢٠٢٥ / ٢ / ٢٧، کومه لگه ها سیری، نافبری ل سالا ١٩٦٩ ل گوندی کیریادیی سه ر ب ده فها ریکان ژ دایکبویه ، سالا ١٩٨٢ په یوه ندی ب ریکه سنین نهیئ

بين پارتی دکەت و دگەل ریکخراوا (پرهیز) و نافی وی یێ نهێنی (گوهدار) بوو، ل سالا ١٩٨٨ ئاواره ی تورکیا دبیت. ل سالا ١٩٩١ فه گه ریا به کوردستانی و دبیته پیشمه رگه و چه ندين پله و پوست وه رگرتنه سالا ٢٠٠٧ دبیته نه ندامی لقا هه ژده یا پارتی ل ئامیدیی و نوکه ژێ ئاکنجیی کومه لگه ها سیریی به..

(٦٢) چافپیکه فتن دگەل نايف ئيسماعيل تاهر، ٢٠٢٥/١/٢٨، دهوك.

(٦٣) چافپیکه فتن دگەل ئیبراهیم تاهر روستهم یێ ناسیار ب مهلا ئیبراهیم باوانی، ٢٠٢٤/١٢/١٦، کومه لگه ها سیریی. نافبری ل سالا ١٩٧١ ل گوندی باوان سهر ب ده فه را ریکان ژدایکبوویه، ل سالا ١٩٧٦ چویه قوتابخانی ل گوندی، به ل سالا ١٩٨٠ ژ بهر شه ری عیراق و ئیرانی رژی می قوتابخانه ل گوندی گرت. له ورا ده بته شیلادزی ژ بو خواندنا وانه یین ئایینی ل مزگه فتا مه زن لده ف (مهلا یاسین به نستانی). ههر ل شیلادزی سالا ١٩٨٦ په یوه نندی ب ریکخستنن نه یی پارتی دکەت دگەل شانا (سیپان) کو سهر ب لیژنا گولان بوو و نافی وی یێ نه یی (ئاسن) بوو. ل سالا ١٩٨٨ ئاواره ی تورکیا دبیت. ل سالا ١٩٩٢ فه گه ریا به کوردستانی و دبیته نه ندامی ئیکه تیا زانایین ئایینی و یێ به رده وامه ل سهر کاری خو، نوکه ئاکنجیی کومه لگه ها سیریی به.

(٦٤) چافپیکه فتن دگەل سه لاح سه جی سه جی، ٢٠٢٥/١/١، کومه لگه ها هیتوتی، نافبری ل سالا ١٩٦٨ ل گوندی هیتوتی سهر ب ناحیا دیره لوکی ژدایکبوویه، ل سالا ١٩٧٨ په یوه نندی ب ریکخستنن نه یی پارتی کره بریکا شه هید (که ره م شیخ یه زدین) دگەل شانا (دیندار) نافی وی یێ نه یی (به ری) بوو، ل سالا ١٩٨٨ ئاواره ی تورکیا و ئیرانی دبیت ل سالا ١٩٩١ فه گه ریا به کوردستانی و دبیته پیشمه رگه وهه تا نوکه یێ به رده وامه ل سهر کاری خو، نوکه ژێ ئاکنجیی کومه لگه ها هیتوتی به.

(٦٥) چافپیکه فتن دگەل ئيسماعيل قه نجو عه بدولجه بار، ٢٠٢٥/٢/٢٧، کومه لگه ها سیریی.

(٦٦) چافپیکه فتن دگەل سه جی سه جی، ٢٠٢٤/١٠/٣٠، دیره لوک.

(٦٧) چافپیکه فتن دگەل قاسم سه جی وه یسی، ٢٠٢٤/١٠/٨، که مپا سیریی.

(٦٨) چافپیکه فتن دگەل کوردستان عه بدولره حمان موحه ممه د یا ناسیار ب کوردستان هوره ی،

٢٠٢٥/٤/٢٨، دهوك.

(٦٩) چافپیکه فتن دگەل رزگار تاها عوسمان یێ ناسیار ب رزگار کینسته ی، ٢٠٢٤/١٢/١٧، دهوك. نافبری ل سالا ١٩٦١ ل گوندی کینسته سهر ب ده فه را کانی ماسی ژدایکبوویه، ل سالا ١٩٧٩ په یوه نندی ب ریکخستنن نه یی پارتی دکەت دگەل ریکخراوا (روژه لاتی به رواریا) و پاشی نافی وی بو ریکخراوا (گولان) ل سالا ١٩٨١ ئاشکرا دبیت و ژلای رژیما به عس فه ده بته گرتن سالا ١٩٨٢ هاتیه ئازاد کرن و په یوه نندی ب شوره شی دکەت و دبیته پیشمه رگه. سالا ١٩٨٨ ئاواره ی تورکیا و ئیرانی دبیت و سالا ١٩٩٢ دچیته سوید و لویری زانکو خواندی به و کاری حیزبی دکر سالا ٢٠٠٧ فه گه ریا به کوردستانی. نوکه ژێ به رپرسی سه نته ری کوماته یێ دوکیومینتکرنا شوره شی به و ئاکنجیی باژی ری دهوکی به.

(٧٠) چافپیکه فتن دگەل عابیدا موحه ممه د نه حمه د، ٢٠٢٥/٥/١٢، دیره لوک.

(٧١) نه حمه د حسین مسته فا : ١٩٦٨ ل گوندی بیژه ل سهر ب ده فه را ریکان ژدایکبوویه، سالا ١٩٧٨ رژیما به عس خه لکی گوندی فه گوهاستیه، نافبری دچیته کومه لگه ها باگی را. ل ویری سالا ١٩٨٢ په یوه نندی ب ریکخستنن نه یی پارتی دکەت دگەل ریکخراوا شه هید (زییر ته یب) کو شانها کا بنه کی بو دگەل (حه سه ن فه تاح میرزا) کو ب ریکا (ته یب جنه ید) په یوه نندی ب به رپرسی خو لده فه ری (مه سعود ته یب) دکر. سالا ١٩٨٤ مالا خو ل باگی را فه گوهاسته کومه لگه ها سیریی و لویری شانها کا سهره کی چیکر و چونه دگەل ریکخراوا (نه زمه ر) نافی شانی (چوار چرا) بوو و به رپرسی وی (عه باس مه لا جنه ید) بوو و نه ندام (نه حمه د حسین مسته فا -

حه سه ن فه تاح - کازم حسین مسته فا - وه لید حسین مسته فا - موحه ممه د نه مین سه عدی - یه حیا سه لیم - مه سعود ته یب) بوون و نافی وی یێ نه یی (هه فرز) بوو، ل سالا ١٩٩١ دبیته پیشمه رگه و چه ندين پله و پوست وه رگرتنه و نوکه ژێ ئاکنجیی کومه لگه ها سیریی به، چافپیکه فتن دگەل نه حمه د حسین مسته فا یێ ناسیار ب نه حمه د بیژه لی، ٢٠٢٥/١/١٠، کومه لگه ها سیریی.

(٧٢) هه مان چافپیکه فتن.

(٧٣) چافپیکه فتن دگەل سه جی سه جی، ٢٠٢٤/١٠/٣١، دیره لوک.

(٧٤) حزب البعث العربی الاشتراکی (مکتب تنظیم الشمال) قیاده شعبة دهوک، قیاده فرقه، العدد (٣)

(٦٠٣)، التاريخ ١٠/٢٢/١٩٨٤، الی قیاده فرقه الیرموک: نه نسکلوییدیا پارتی، AS-9.

(٧٥) چافپیکه فتن دگەل ئيسماعيل قه نجو عه بدولجه بار، ٢٠٢٥/٢/٢٧، کومه لگه ها سیریی.

أنشطة منظمات الداخلية التابعة للحزب الديمقراطي الكردستاني داخل حدود

لجنة العمادية (١٩٨٠ - ١٩٩١)

(٧٦) ئەحمەد عەبدوللا عەلی: ل ساڵا ١٩٦٦ ل گوندی رەشافە سەرب ناحیا دێرەلوکی فە ژدایکبوویە، ل ساڵا ١٩٧٨ پەیوەندی بڕیکخستنێن نەیتی یێن پارێ دکت ب ریکا (فوناد میرانی) دگەل ریکخراوا (شەهید عەبدولرەحمان حەمدی) و دبیتە بەرپرسی شانەکا سەرەکی بنافی (حسار) و نافی وی ی نەیتی (شاخۆ زاده) بوو. ساڵا ١٩٨١ پەیوەندی ب شورەشی دکت و دبیتە پێشمەرگە، ل ساڵا ١٩٨٨ ئاوارە تورکیا و ئێرانی دبیت. ساڵا ١٩٩١ فە گەریایە کوردستانی و گەلەک پلە و پۆست وەرگرتینە. نوکەژی ئەندامی لقا ئیک یا پارێ یە ل دھوکی و ئاکنجی باژیری دھوکی یە، چافپیکەفتن دگەل ئەحمەد عەبدوللا عەلی، ٢٠٢٤/١٢/١٦، دھوک. (٧٧) هەمان چافپیکەفتن.

(٧٨) چافپیکەفتن دگەل عەلی رەشید عەزیز، ٢٠٢٤/١٠/٣١، کومەلگەها هیتوتی..

(٧٩) چافپیکەفتن دگەل نايف ئيسماعيل تاهر، ٢٠٢٥/١/٢٨، دھوک؛ نايف ئيسماعيل بنگدادی، سێگوشەیا مرێ (ژ بیرەوهریپن شورەشی)، چ ٢ (تەهران: ٢٠٢٤)، ل ٢٥.

(٨٠) چافپیکەفتن دگەل لەزگین یاسین بازید، ٢٠٢٤/١٢/١، شیلادزی. نافبری ل ساڵا ١٩٥٢ ل گوندی بەنستان سەرب دەفەرا ریکان ژدایکبوویە، ساڵا ١٩٨٠ بڕیکا (فەتاح موحەممەد شەریف بەنستانی) پەیوەندی ب ریکخستنێن نەیتی یێن پارێ دکت دگەل ریکخراوا (پرهێز) و نافی وی ی نەیتی (سەفین) بوو. ل ١٩٨٦ ژلای رژیما بەعس هاتیە گرتن. ل ١٩٨٨ بەر ب لیوریی دکتەفیت و دەیتە ئازادکرن. ل ساڵا ١٩٩١ بوە پێشمەرگە، و نوکە ژێ خانەنشینە و ئاکنجی ناحیا شیلادزی یە.

(٨١) چافپیکەفتن دگەل عارف شەکر مەحمود، ٢٠٢٤/٩/٢٦، کومەلگەها سیری. نافبری ل ساڵا ١٩٦٩ ل گوندی سیتە سەرب دەفەرا ریکان ژدایکبوویە، ساڵا ١٩٨٦ پەیوەندی ب ریکخستنێن نەیتی یێن پارێ دکت و دبیتە بەرپرسی شانەکا سەرەکی بنافی (خچا روپی شین) کو ژ دەه ئەندامان پیکدەها و نافی وی ی نەیتی (بیوار) بوو. ل ساڵا ١٩٨٨ ئاوارە تورکیا دبیت. و ل ساڵا ١٩٩١ فە گەریایە کوردستانی و بوویە پێشمەرگە و هەتا نوکەژی یێ ل سەرکاری خو بەردەوامە و ئاکنجی کومەلگەها سیری یە.

(٨٢) چافپیکەفتن دگەل زەکی حەسەن رەشید یێ ناسیار ب زەکی کوکەری، ٢٠٢٥/٢/٢١، شیلادزی. نافبری ل ساڵا ١٩٧٢ ل گوندی ئاوکا سەرب ناحیا شیلادزی ژدایکبوویە، ساڵا ١٩٧٨ چویە قوتابخانی ل گوندی بەلی حکومەتی قوتابخانە گرتن. ساڵا ١٩٨٣ دچیتە مزگەفتا مەزن ل شیلادزی بو خواندنا وانەیی ئایینی ل دەف (مەلا یاسین بەنستانی). ل ساڵا ١٩٨٤ پەیوەندی ب ریکخستنێن نەیتی یێن پارێ دکت ب ریکا (شەهید بەشیر مستەفا عەبدوللا کوکەری) دگەل ریکخراوا (روپی شین) و نافی وی ی نەیتی (قولنگ) بوو. ساڵا ١٩٨٦ پەیوەندی ب شورەشی دکت و دبیتە پێشمەرگە. ساڵا ١٩٨٨ ئاوارە تورکیا و ئێرانی دبیت. ساڵا ١٩٩١ فە گەریایە کوردستانی و چەندین پلە و پۆست وەرگرتینە و نوکە ژێ بەرپرسی عەمەلیاتین فەرماندا دھوکی یە.

(٨٣) چافپیکەفتن دگەل ناجی تاها سەعید، ٢٠٢٥/٢/١٣، دھوک.

(٨٤) چافپیکەفتن دگەل محسن حەجی وەبسی ٢٠٢٥/٣/١٨، کەمپا سیری.

(٨٥) چافپیکەفتن دگەل ئەحمەد حسین مستەفا، ٢٠٢٥/١/١٠، کومەلگەها سیری.

(٨٦) چافپیکەفتن دگەل زلەخا شوکری عەبدوللا ٢٠٢٥/١/٢، کەمپا سیری.

(٨٧) چافپیکەفتن دگەل زاهر قەهار شەکر، ٢٠٢٥/٤/٢٨، دھوک. نافبری ساڵا ١٩٦٥ ل گوندی کێریادی ریکان ژدایکبوویە، ساڵا ١٩٨١ پەیوەندی ب ریکخستنێن نەیتی یێن پارێ کرێ و نافی وی ی نەیتی (ئەفرۆ) بوو. ساڵا ١٩٨٥ پەیوەندی ب شورەشی دکت و دبیتە پێشمەرگە ل ساڵا ١٩٨٨ ئاوارە تورکیا و ئێرانی دبیت. ساڵا ١٩٩١ فە گەریایە کوردستانی. ل ساڵا ١٩٩٢ دبیتە ئەندامی کومیتا بەرە کوردستان ل ئامیدی باش چەندین پلە و پۆست وەرگرتینە، ل ساڵا ٢٠٢٢ خانەنشین بوویە، نوکە ژێ ئاکنجی باژیری دھوکی یە.

(٨٨) چافپیکەفتن دگەل ئیحسان عەبدوللا قاسم یێ ناسیار ب ئیحسان ئامیدی، ٢٠٢٥/١/٢٧، دھوک.

(٨٩) موحەممەد گفاری، شورەشا گولانی دیروک و بەرخودان (تەهران: ٢٠٢١)، ل ٢٣٦ - ٢٣٧.

(٩٠) چافپیکەفتن دگەل رەسول نەسروللا شەعبان، ٢٠٢٤/١٠/١٦، شیلادزی.

(٩١) چافپیکەفتن دگەل کوردستان عەبدولرەحمان موحەممەد، 2025/ ١٠/٢٨، دھوک..

(٩٢) چافپیکەفتن دگەل مریەم کەرەم موحەمد، 2025/11/١٥، شیلادزی..

(٩٣) چافپیکەفتن دگەل رەمەزان حەسەن بابەکر، ٢٠٢٥/١/٢٥، کومەلگەها تریژانی.

(٩٤) شهعبان عومەر وهیسی: سالا ١٩٦٦ ل گوندی بنافی ل دهفەرا بهرواری بالآ ژدایکبوویه، خواندنا خو یا پهیمانگهها ساخلهمی ل باژیری موسل بدویماهی ئینایه. سالا ١٩٨٠ پهیوهندی بړیکهستنن نهی ئین پارتی دکهت دگهل ریکخراوا (سهلاحهدين) سهر ب لیژنا ئامیدی ل مويسلی، پاش بو ریفه بهریا گشتیا ساخلهمی ئامیدی هاتبه فه گوهاستن. سبجی عوبهیدوللا مهلا موسا رهشاقهیی، نوژدارین چیا (دیروکا نوژدارین شورهشا ئیلوئی و گولانی ل سنوری لقا ئیک - بههدینان)، (دهوک: ٢٠٢٤)، ل ١٨٩.

(٩٥) هه مان ژێدر.

(٩٦) چافپیکهفتن دگهل عسمهت ئیقبال رهشید رهشید، ٢٠٢٥/٧/٨، تهناهیی.

(٩٧) چافپیکهفتن دگهل سهلاح جهجی جهجی، ٢٠٢٥/١/١، کومهلگهها هیتوتی.

(٩٨) خهلیل ئەمین جهلیل ناسیار ب خهلیل هیتوتی: نافبری ل سالا ١٩٥٥ گوندی هیتوت سهر ب ناحیا دیرهلوکی فه ژ دایکبوویه، سالا ١٩٦٨ دبیته پيشمه رگه ههتا سالا ١٩٧٥ و پاشی چوویه ئیرانی سالا ١٩٧٦ لسهر بریارا ئیدریس بارزانی دجیته باژیری بهغدا و سالا ١٩٧٧ فهگه ریا به گوندی هیتوتی و پهیوهندی ب ریکهستنن نهی ئین پارتی دکهت سالا ١٩٨٠ دبیته پيشمه رگه و سالا ١٩٨٨ ئاواره ی تورکیا دبیت و سالا ١٩٩١ فهگه ریا به کوردستانی و ل سالا ٢٠١٠ دبیته جیگری هیزا خهبات ل ئامیدی، نوکه ژ ئانجی کومهلگهها هیتوتی به، چافپیکهفتن دگهل خهلیل ئەمین جهلیل، ٢٠٢٤/١٢/٢٧، کومهلگهها هیتوتی.

(٩٩) هه مان چافپیکهفتن.

(١٠٠) چافپیکهفتن دگهل رههزان هسه نابه کر، ٢٠٢٥/١/٢٥، کومهلگهها ترێژانی.

(١٠١) ئە یوئی ته یار: نافی دروست ئە یوب ته یار میرزا لاعه رهفات سالا ١٩٥٤ ل گوندی کیرادییری ل دهفەرا ریکان ژدایکبوویه، ل سالی ههشتیان دا ئەندامه کئ لهشکهری ئی حکومهتی بوو، گه له ک جاران چهک و تهفه مهنی و ئاهین خوارنی بو پيشمه رگه ی هنارتنه، ل ریکهفتی ٢٠٢٣/٥/٥ چوویه بهردولوفانیا خودی. چافپیکهفتن دگهل عه رهفات میرزا ته یار، ٢٠٢٥/١١/٧، شیلادزی، نافبری ژدایکبووی سالا ١٩٧٠ و دبیته برازانی ئە یوئی ته یار و نوکه ئانجی ناحیا شیلادزی به.

(١٠٢) چافپیکهفتن دگهل عه دنان عه بدوللا موحه ممه د سالح، ٢٠٢٥/١/١٠، گوندی سیریا کهفن.

(١٠٣) چافپیکهفتن دگهل زه کی هسه ن رهشید، ٢٠٢٥/٢/٢١، شیلادزی.

(١٠٤) چافپیکهفتن دگهل عابیدا موحه ممه د ئەحمه د، ٢٠٢٥/٥/١٢، دیره لوک.

(١٠٥) ته و فیک ئە بوزه یه عه لی: ل سالا ١٩٦١ ل قهزا (ئه لکی - بيشه باب) ل باکووری کوردستانی ژدایکبوویه، ل سالا ١٩٧٧ ب ریکا (هاشم رههزان ئە بو عه نته ر) په یوهندی ب ریکهستنن نهی ئین پارتی دکهت، پاشی دگهل (شهید مهلا ته مه ر پیروسی) ریکخراوا (رۆناهی) ل باکووری کوردستانی دداهه زرینیت کو ههر سهر ب لیژنا ناوچا ئامیدی فه بوو، نافی وی ئی نهی ئی (سه ره به ست) بوو، سه ره رای کاری ریکهستنن دگهل پيشمه رگه ی به شداری چه ندین داستانان دا کریه، ل سالا ١٩٨٨ پشتی ئە نفالان دزفیرته فه باکووری کوردستانی ئی ژ لای رژیما تورکیا فه دهیته گرتن بو ماوی ساله کی، ل ١٩٩٥ دووباره دهیته گرتن و ل ١٩٩٦ دهیته ئازاد کرن فه، ل ١٩٩٧ ب ئیکجاری دهیته باشووری کوردستانی و دبیته به رپرسی لیژنا ناوچا په یمان - دهوک، ل ٢٠١٣ خانه نشین دبیت و نوکه ژ ئانجی تهناهی به، چافپیکهفتن دگهل ته و فیک ئە بوزه یه عه لی، ٢٠٢٥/٤/٢٩، تهناهی.

(١٠٦) هه مان چافپیکهفتن.

(١٠٧) چافپیکهفتن دگهل هاشم عه بدولباقی نه سروللا، ٢٠٢٥/٥/٣، دهوک.

(١٠٨) چافپیکهفتن دگهل عابیدا موحه ممه د ئەحمه د، ٢٠٢٥/٥/١٢، دیره لوک.

(١٠٩) ته یار سه لیم عیسا ئی ناسیار ب ته یار گه رمافی: سالا ١٩٦٣ ل گوندی گه رمافی سهر دهوک ژ دایکبوویه، سالا ١٩٨١ په یوهندی ب ریکهستنن نهی ئین پارتی دکهت دگهل هتلا (کهفر) و نافی وی ئی نهی ئی (ئارام) بوو. ل سالا ١٩٨٢ پشتی ریکهستنا وی ئاشکهره دبیت په یوهندی ب شوره شی دکهت، سالا ١٩٨٦ پشکداری دکونگری قوتایی و لاوان دکهت ل (خنیره) و دبیته ئەندامی لیژنا سه رکر دایه تیا قوتایی و لاوان کوردستانی و به رپرسی لقا دهوک - نهینه و ههتا سالا ١٩٨٨ و پاشی ئاواره ی تورکیا دبیت. سالا ١٩٩١ فهگه ریا به کوردستانی و چه ندین پله و پوست ل دهوک و ئامیدی و شیخان وه رگرتینه. نوکه ژ کارگری (لقا ٢٠) یا پارتی ل شیخان و ئانجی دهوک به، چافپیکهفتن دگهل ته یار سه لیم عیسا، ٢٠٢٤/١٢/١٦، دهوک.

(١١٠) هه مان چافپیکهفتن.

ليستا ژندهران

ئا/ پهرتووک

١. سبجی عوبهیدوللا مهلا موسا رهشافهیی، نوژدارین چیا (دیروکا نوژدارین شورهشا ئیلوئی و گولانی ل سنوری لقا ئیک - بههدینان (دهوک: ٢٠٢٤).
٢. عیسی عبدالله بیگداودی، بیرهاتن و خهباتا شورهشگیری، وهشانین نافهندا خانی (دهوک: ٢٠٢٢).
٣. محهمه دگفاری، شورهشا گولانی دیروک و بهرخودان، چاپا ئیک (تههران: ٢٠٢١).
٤. مستهفا مزووری، چریسکا بهری شورهشی، ژ وهشانین سهنته ری کوماته یی دیکومینتکرنا دیروکا شورشی، چ ٢ (تههران: ٢٠٢٢).
٥. نایف ئیسماعیل بیگدادی، سیگوشهیا مرئی (ژ بیرهوه ریپن شورهشی)، چ ٢ (تههران: ٢٠٢٤).
٦. نیچیرقان مراد موسی، ئامیدی (١٩٧٥ - ١٩٩١) فه کولینه کا سیاسی - لهشکه ریبه، وهشانین سهنته ری بيشکچی و دهزگه هی پالو یی پهخش و راگه هاندنی (دهوک: ٢٠٢٣).

ب/ بهنگه نامه یین نه به لافکری

٧. حزب البعث العربي الاشتراکی (مکتب تنظیم الشمال) قیاده شعبه دهوک، قیاده فرقه، العدد ٦٠٣/٣، التاريخ ١٠/٢٢/١٩٨٤، الى قیاده فرقه الیرموک، نه نسکلوبیدیا پارتي، AS-9.

ج/ گوڤار و روژنامه

٨. ئاراس میرخان، مهسه لهی سه ریازی و ستراتیجی شه، گوڤاری دهنگی پیشمه رگه، ژماره ١٢١، تشرینی دووهم ١٩٩٧، ل ٣٣.
٩. خدر هه مزه، بوسه دانان، گوڤاری دهنگی پیشمه رگه، ژماره (٣)، شوباتا ١٩٩٨، ل ٣٢.
١٠. شیخ عه بدولمه جید عه بدولحه مید، ریکه سننن نهی د شورهشا گولانی دا، گوڤارا سیلاف ژماره (٣٧)، گولانا ٢٠٠٩، ل ١٨.
١١. رهشید سوڤی، قومی ئیسماعیل نه و خانما بشانازی ل هه مبه ر سیداری راوهستیای، خهبات، روژنامه، ژماره (٦٦٥٧)، یه ک شه ممه ١/٧/٢٠٢٤، ل ١٣.

د/ چافیکه فتن

١٢. نه حمه د حسین مسته فا یی ناسیار ب نه حمه د بیزه لی، ١٠/١/٢٠٢٥، کومه لگه ها سیری.
١٣. نه حمه د عه بدوللا عه لی، ١٦/١٢/٢٠٢٤، دهوک.

أنشطة منظمات الداخلية التابعة للحزب الديمقراطي الكردستاني داخل حدود لجنة العمادية (١٩٨٠ - ١٩٩١)

١٤. ئەحمەد موحەممەد موحەممەد سەلیم، یێ ناسیار ب ئەحمەد نەفرۆز، ٢٩ / ٩ / ٢٠٢٥، ئامیدی.
١٥. ئیبراهیم تاهەر روستەم یێ ناسیار ب مەلا ئیبراهیم باوانی، ١٦ / ١٢ / ٢٠٢٤، کومەلگەها سیری.
١٦. ئیحسان عبدوللا قاسم یێ ناسیار ب ئیحسان ئامیدی، ٢٧ / ١ / ٢٠٢٥، دھوک.
١٧. ئیسماعیل قەنجو عەبدولجەبار، ٢٧ / ٢ / ٢٠٢٥، کومەلگەها سیری.
١٨. بەهجەت ئەنوەر محەمەد یێ ناسیار ب بەهجەت بەندی، ٢٧ / ١ / ٢٠٢٥، دھوک.
١٩. تەیار سەلیم عیسا یێ ناسیار ب تەیار گەرماقی، ١٦ / ١٢ / ٢٠٢٤، دھوک.
٢٠. تەوفیق ئەبوزەید عەلی، ٢٩ / ٤ / ٢٠٢٥، تەناهیی.
٢١. خەلیل ئەمین جەلیل یێ ناسیار ب خەلیل هێتیقی، ٢٧ / ١٢ / ٢٠٢٤، کومەلگەها هێتوتی.
٢٢. رەمەزان حەسەن بابەکر، ٢٥ / ١ / ٢٠٢٥، کومەلگەها تریژانی.
٢٣. رەسول نەسروللا شەعبان، ١٦ / ١٠ / ٢٠٢٤، شیلادزی.
٢٤. رزگار تاها عوسمان یێ ناسیار ب رزگار کێستە، ١٧ / ١٢ / ٢٠٢٤، دھوک.
٢٥. زەکی حەسەن رەشید یێ ناسیار ب زەکی کوکەری، ٢١ / ٢ / ٢٠٢٥، شیلادزی.
٢٦. زاھر قەھار شەکر، ٢٨ / ٤ / ٢٠٢٥، دھوک.
٢٧. زەلیخا شوکری عەبدوللا یا ناسیار ب شوخی چی، ٢ / ١ / ٢٠٢٥، کەمپا سیری.
٢٨. سبجی تیلی شەعبان، ٣١ / ١٠ / ٢٠٢٤، دیرەلوک.
٢٩. سەلاح حەجی حەجی، ١ / ١ / ٢٠٢٥، کومەلگەها هێتوتی.
٣٠. شەفان عومەر خان باوانی، ٢٨ / ١٠ / ٢٠٢٤، شیلادزی.
٣١. عابیدا محەمەد ئەحمەد یا ناسیار ب عابیدا رەشافە، ١٢ / ٥ / ٢٠٢٥، دیرەلوک.
٣٢. عارف شەکر مەحمود، ٢٦ / ٩ / ٢٠٢٤، کومەلگەها سیری.
٣٣. عەبدوللا بەشار سەلاح، ١٢ / ٢ / ٢٠٢٥، زاخۆ.
٣٤. عەرەفات میرزا تەیار، ٧ / ١١ / ٢٠٢٥، شیلادزی.
٣٥. عەدنان عەبدوللا محەمەد سەلاح، ١٠ / ١ / ٢٠٢٥، سیریا کەفن.
٣٦. عەلی رەشید عەزیز، ٣١ / ١٠ / ٢٠٢٤، کومەلگەها هێتوتی.
٣٧. عەسمەت ئیقبال رەشید رەشید، ٨ / ٧ / ٢٠٢٥، تەناهیی.
٣٨. فەتاح محەمەد شەریف حەسەن، ٢٤ / ٩ / ٢٠٢٤، شیلادزی.
٣٩. قاسم حەجی وەسی، ٨ / ١٠ / ٢٠٢٤، کەمپا سیری.
٤٠. کەمال یاسین موحەممەد، یێ بەرنیاس ب مەلا کەمال بەنستانی، ٧ / ١٠ / ٢٠٢٤، شیلادزی.
٤١. کوردستان عەبدولرەحمان محەمەد یا ناسیار ب کوردستان هورە، ٢٨ / ٤ / ٢٠٢٥، دھوک.
٤٢. لەزگین حەسەن رەشید، ٢٥ / ٥ / ٢٠٢٥، دیرەلوک.
٤٣. لەزگین یاسین بازید، ١ / ١٢ / ٢٠٢٤، شیلادزی.

٤٤. محسن ئەحمەد ئیبراھیم یێ ناسیار ب محسن سگێری، ٢٠٢٤/١٢/١٦، دھوک.
٤٥. محسن حەجی وەیسێ، ٢٠٢٥/٣/١٨، کەمپا سیرێ.
٤٦. موحەممەد یاسین موحەممەد، ٢٠٢٤ / ١٠ / ٨، شێلاذزێ.
٤٧. مریەم کەرەم موحەممەد، ٢٠٢٥/١١/١٠، شێلاذزێ.
٤٨. ناجی تاھا سەعید یێ ناسیارە ب ناجی بەرواری، ٢٠٢٥/٢/١٣، دھوک.
٤٩. نايف ئیسماعیل تاھری یێ ناسیارە ب نايف بێگدادی، ٢٠٢٥/١/٢٨، دھوک.
٥٠. ھاشم عەبدوڵباق نەسروللا یێ ناسیار ھاشم سیتەھی، ٢٠٢٥/٥/٣، دھوک.
٥١. ھشیار عەلی تیلی، ٢٠٢٥ / ٧ / ١٢، دھوک.
٥٢. ھەژار زەعیم شوکری، ٢٠٢٥ / ٥ / ٢٤، کۆمەلگەھا ھیتوتێ.
٥٣. ھەوھەخان حەجی عومەر ھورەھی، ٢٠٢٥ / ٥ / ٢٧، دھوک.

List of sources

A. The book

١. Subhi Obaidullah Mullah Musa Rashaveyi, Doctors of the Mountain (History of Doctors of the September and May Revolutions in the Branch One-Bahdinan (Duhok: 2024.)

٢. Isa Abdullah Bigdawoodi, Birhatn u Khabata Shurashgeri, Navenda Khani (Duhok: 2022.)

٣. Mohammad Gavari, Gulan Revolution, History and Resistance, First Edition (Tehran: 2021.)

٤. Mustafa Mazuri, Chriska Bere Shorshe, from the editions of the Committee Center for Documenting the History of the Revolution, Vol. 2 (Tehran: 2022.)

٥. Naif Ismail Begdadi, Triangle of Death (from Memories of the Revolution), Vol. 2 (Tehran: 2024.)

٦. Nechirvan Murad Musa, Amedi (1975 – 1991) Political-military research, published by Beşkçi Center and Palo Broadcasting and Media Agency (Duhok: 2023.)

B. Unpublished documents

٧. Arab Research Party (Northern Organization Office), Duhok Branch Leadership, Divisional Leadership, No. 3/603, dated 22/10/1984, to Yarmouk Divisional Leadership, PKK Encyclopedia, AS-9

C. Magazines and newspapers

٨. Aras Mirkhan, Military Issues and Strategy of War, Voice of Peshmerga Magazine, No. 121, November 1997, p.

أنشطة منظمات الداخلية التابعة للحزب الديمقراطي الكردستاني داخل حدود
لجنة العمادية (١٩٨٠ - ١٩٩١)

.^٩ Khadr Hamza, Buse Danan, Dangi Peshmerga Magazine, No. 3, February 1998, p.

.^{١٠} Sheikh Abdulmajid Abdulhamid, Secret Organizations in the May Revolution, Silav Magazine No. 37, May 2009, p.

.^{١١} Rashid Sofi, Qumri Ismail The proud woman who stood up to execution, Khabat, newspaper, No. (6657), Sunday 7/1/2024, p.

D. Interviews

.^{١٢} Ahmad Hussein Mustafa, 10/1/2025, Syrian community.

.^{١٣} Ahmad Abdullah Ali, 16/12/2024, Duhok.

.^{١٤} Ahmad Mohammed Mohammed Salim, known as Ahmad Newroz, 29/ 9/ 2025, Amedi.

.^{١٥} Ibrahim Tahir Rustam, known as Mullah Ibrahim Bawani, 16/12/2024, Syrian community.

.^{١٦} Ihsan Abdullah Qasim, known as Ihsan Amedi, 27/1/2025, Duhok

.^{١٧} Ismail Qanju Abduljabar, 27/2/2025, Syrian community.

.^{١٨} Bahjat Anwar Mohammed, known as Bahjat Bandi, 27/1/2025, Duhok.

.^{١٩} Tayyar Salim Isa, known as Tayyar Garmavi, 16/12/2024, Duhok.

.^{٢٠} Tawfiq Abuzaid Ali, 29/ 4/ 2025, security.

.^{٢١} Khalil Amin Jalil alias Khalil Hetiti, 27/12/2024, Hetiti community.

.^{٢٢} Ramazan Hassan Babakr, 25/1/2025, Trezan community.

.^{٢٣} Rasul Nasrullah Shaban, 16/10/2024, Sheladze.

.^{٢٤} Razgar Taha Osman, 17/12/2024, Duhok.

.^{٢٥} Zaki Hassan Rashid, 21/2/2025, Sheladze.

.^{٢٦} Zahir Qahar Shaker, 28/4/2025, Duhok.

.^{٢٧} Zlaykha Shukri Abdullah, 2/1/2025, Syrian camp.

.^{٢٨} Subhi Tele Shaban, 31/10/2024, Derelok.

.^{٢٩} Salah Haji Haji, 1/1/2025, Hetute community.

.^{٣٠} Shvan Omarkhan Bawani, 28/10/2024, Sheladze.

.^{٣١} Abida Mohammed Ahmad, known as Abida Rashaveyi, 12/5/2025, Derelok.

.^{٣٢} Arif Shaker Mahmoud, 26/9/2024, Syrian community.

.^{٣٣} Abdullah Bashar Salih, 12/2/2025, Zakho.

.^{٣٤} Arafat Mirza Tayyar, 7/11/2025, Sheladze

.^{٣٥} Adnan Abdullah Mohammed Saleh, 10/1/2025, Old Syria.

.^{٣٦} Ali Rashid Aziz, 31/10/2024, Hetute community.

.^{٣٧} Osmat Iqbal Rashid Rashid, 8/7/2025, security.

- .٣٨ Fatah Mohammed Sharif Hassan, 24/9/2024, Sheladze
.٣٩ Qasim Haji Waisi, 8/10/2024, Syria camp.
.٤٠ Kamal Yasin Mohammed, known as Mullah Kamal Banistani, 7/10/2024, Sheladze.
.٤١ Kurdistan Abdulrahman Mohammed, known as Kurdistan Huray, 28/4/2025, Duhok.
.٤٢ Lazgin Hassan Rashid, 25/ 5/ 2025, Derelok.
.٤٣ Lazgin Yasin Bazid, 1/12/2024, Sheladze.
.٤٤ Mohsen Ahmad Ibrahim, known as Mohsen Sgeri, 16/12/2024, Duhok.
.٤٥ Mohsen Haji Waisi, 18/3/2025, Syria camp.
.٤٦ Mohammed Yasin Mohammed, 8/10/2024, Sheladze.
.٤٧ Maryam Karam Mohammed, 10/11/2025, Sheladze.
.٤٨ Naji Taha Saeed, known as Naji Barwari, 13/2/2025, Duhok.
.٤٩ Naif Ismail Tahir alias Naif Begdadi, 28/1/2025, Duhok.
.٥٠ Hashim Abdulbaqi Nasrullah, 3/5/2025, Duhok.
.٥١ Hishyar Ali Tele, 12/ 7/ 2025, Duhok.
.٥٢ Hazhar Zaim Shukri, 24/ 5/ 2025, Hetute community.
.٥٣ Hawkhan Haji Omar Huray, 27/ 5/ 2025, Duhok.

